

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ

MICHAEL B. ELMER

της 29ης Φεβρουαρίου 1996 *

1. Στις υπό κρίση υποθέσεις, το Tribunale Amministrativo Regionale del Lazio (Ιταλία) υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 2075/92 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1992, για την κοινή οργάνωση αγοράς του ακατέργαστου καπνού¹ (στο εξής: βασικός κανονισμός), καθώς και ως προς το κύρος και την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 3477/92 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 1992, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος ποσοτώσεων στον τομέα του ακατέργαστου καπνού για τη συγκομιδή των ετών 1993 και 1994² (στο εξής: κανονισμός εφαρμογής). Οι προσφυγές ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου ασκήθηκαν από παραγωγούς και επιχειρήσεις μεταποίησης στον τομέα του καπνού, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι τους χορηγήθηκαν ανεπαρκείς ποσοτώσεις.

Οι βασικοί άξονες της κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα του ακατέργαστου καπνού

2. Ο βασικός κανονισμός θεσπίζει μια νέα οργάνωση αγοράς για τον ακατέργαστο καπνό, η οποία αντικαθιστά την προηγούμενη οργάνωση αγοράς³.

3. Η προηγούμενη οργάνωση αγοράς περιλάμβανε ένα σύστημα επιδοτήσεων που στηριζόταν σε τιμές στόχου και σε τιμές παρεμβάσεως. Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, οι καπνοπαράγωγοι μπορούσαν είτε να πωλήσουν την παραγωγή τους στους οργανισμούς παρεμβάσεως, οι οποίοι υποχρεούνταν να αγοράσουν στην τιμή παρεμβάσεως, είτε να την πωλήσουν στην αγορά. Δεν υπήρχε κανένας περιορισμός του όγκου της παραγωγής για την οποία μπορούσε να χορηγηθεί ενίσχυση. Προκειμένου να περιοριστεί η αύξηση της παραγωγής καπνού και να συγκρατηθεί η παραγωγή ποικιλιών που παρουσιάζουν δυσκολίες για τη διάθεσή τους, καθορίστηκε μεταγενέστερα⁴ ένα ανώτατο όριο εγγυήσεως για το σύνολο της

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η δανική.

1 — ΕΕ L 215, σ. 70. Ο κανονισμός τροποποιήθηκε για τη συγκομιδή του 1994 με τον κανονισμό (ΕΚ) 711/95 του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 1995 (ΕΕ L 73, σ. 13). Ωστόσο, οι συγκεκριμένες υποθέσεις στο πλαίσιο των οποίων υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν την περίοδο πριν από το 1994.

2 — ΕΕ L 351, σ. 11, όπως τροποποιήθηκε για τελευταία φορά με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1668/93 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 1993 (ΕΕ L 158, σ. 27). Για τη συγκομιδή του 1994, ο κανονισμός εφαρμογής τροποποιήθηκε, για τελευταία φορά, με τον κανονισμό (ΕΚ) 1754/94 της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 1994 (ΕΕ L 183, σ. 5). Ο κανονισμός εφαρμογής έχει σήμερα ανακατασταθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) 1066/95 της Επιτροπής, της 12ης Μαΐου 1995, σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2075/92 του Συμβουλίου όσον αφορά το καθεστώς ποσοτώσεων στον τομέα του ακατέργαστου καπνού, για τις περιόδους συγκομιδής 1995, 1996 και 1997 (ΕΕ L 108, σ. 5).

3 — Βλ. τον κανονισμό (ΕΟΚ) 727/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, περί δημιουργίας κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα του ακατέργαστου καπνού (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 85), ο οποίος τροποποιήθηκε για τελευταία φορά με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 860/92, της 30ής Μαρτίου 1992 (ΕΕ L 91, σ. 1).

4 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 1114/88 του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 1988, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) 727/70 (ΕΕ L 110, σ. 35).

Κοινότητας⁵. Η μη τήρηση σε κοινοτικό επίπεδο της μέγιστης εγγυημένης ποσότητας είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της τιμής παρεμβάσεως. Ωστόσο, εξακολουθούσε να μην υπάρχει περιορισμός του όγκου της παραγωγής για την οποία μπορούσε να καταβληθεί ενίσχυση στον παραγωγό.

4. Οι βασικοί άξονες της νέας οργάνωσης αγοράς, που εφαρμόζονται για τα έτη 1993 έως 1997, είναι οι ακόλουθοι⁶. Θεσπίζεται ένα σύστημα προμολοτήσεων για να στηρίξει τους παραγωγούς (γεωργούς) και να καταστήσει δυνατή την εμπορία καπνού εντός της Κοινότητας. Η προμολοτήση αυτή χορηγείται υπό την προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, ότι ο παραγωγός παραδίδει καπνό στην επιχείρηση που αναλαμβάνει την πρώτη μεταποίηση βάσει συμβάσεως καλλιέργειας συναφθείσας μεταξύ του παραγωγού και της επιχείρησης μεταποίησης. Η σύμβαση καλλιέργειας περιλαμβάνει την υποχρέωση της επιχείρησης μεταποίησης να καταβάλλει κατά την παράδοση, πλέον της τιμής αγοράς, ένα ποσό ίσο προς την προμολοτήση και την υποχρέωση του παραγωγού να παραδίδει τον ακατέργαστο καπνό.

5. Ο βασικός κανονισμός ορίζει ένα ανώτατο όριο εγγυήσεως για το σύνολο της κοινοτικής αγοράς (370 000 τόνοι ακατέργαστου καπνού για το 1993 και 350 000 τόνοι για το 1994) και με βάση το όριο αυτό το Συμβούλιο καθορίζει όρια εγγυήσεως για κάθε ομάδα ποικιλιών. Για να διασφαλιστεί η τήρηση των ορίων εγγυήσεως, θεσπίστηκε ένα σύστημα ποσοτώσεων μεταποίησης. Το Συμβούλιο κατανέμει ανά συγκομιδή τις

διαθέσιμες ποσότητες για κάθε ομάδα ποικιλιών μεταξύ καπνοπαραγωγών κρατών, κάθε δε κράτος μέλος κατανέμει, κατ' αρχήν, για τις περιόδους συγκομιδής 1993 και 1994, τις ποσοτώσεις μεταποίησης μεταξύ των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης κατ' αναλογία των ποσοτήτων που παραδόθηκαν στις επιχειρήσεις αυτές για μεταποίηση κατά τα έτη 1989, 1990 και 1991.

6. Ο κανονισμός εφαρμογής περιέχει, μεταξύ άλλων, διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες οι επιχειρήσεις μεταποίησης χορηγούν σε κάθε παραγωγό πιστοποιητικό καλλιέργειας. Το πιστοποιητικό καλλιέργειας αναφέρει το τμήμα της ποσοτώσεως της οικείας επιχείρησης μεταποίησης το οποίο έχει χορηγηθεί σε κάθε παραγωγό. Η θέσπιση των πιστοποιητικών καλλιέργειας σκοπό έχει να δώσει στους παραγωγούς τη δυνατότητα, προσκομίζοντας ένα τέτοιο πιστοποιητικό, να αλλάξουν επιχείρηση μεταποίησης από συγκομιδή σε συγκομιδή.

7. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν την απευθείας κατανομή των ποσοτώσεων στους παραγωγούς, αν διαθέτουν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία, όσον αφορά την παραγωγή των παραγωγών κατά τα έτη 1989, 1990 και 1991. Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιέχονται στη δικογραφία, η Ιταλία δεν έκανε χρήση της δυνατότητας αυτής.

8. Πρέπει εξάλλου να αναφερθεί ότι η οργάνωση αγοράς για τις περιόδους συγκομιδής 1995, 1996 και 1997 λαμβάνει τη

5 — Σε σχέση με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1114/88 εκδόθηκαν, εξάλλου, δύο αποφάσεις: η απόφαση της 11ης Ιουλίου 1991, C-368/89, Ciriopoli (Συλλογή 1991, σ. I-3693), και της 5ης Οκτωβρίου 1994, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-133/93, C-300/93 και C-362/93, Ciriopoli κ.λπ. (Συλλογή 1994, σ. I-4863).

6 — Οι σχετικές διατάξεις παρατίθενται κατωτέρω.

μορφή συστήματος που περιλαμβάνει ποσοτώσεις παραγωγής χορηγούμενες απευθείας στους παραγωγούς από τα κράτη μέλη, ανάλογα με τον μέσο όρο των ποσοτήτων που έχουν παραδοθεί για μεταποίηση κατά τη διάρκεια των τριών ετών που προηγούνται του έτους της τελευταίας συγκομιδής⁷. Οι κανόνες που ισχύουν για τις περιόδους συγκομιδής 1993 και 1994, οι οποίοι είναι και οι σχετικοί εν προκειμένω, μπορούν επομένως να θεωρηθούν ως μεταβατική ρύθμιση μεταξύ της προηγούμενης οργάνωσης αγοράς, που στηριζόταν σε τιμές στόχου και τιμές παρεμβάσεως, και της πλέον πρόσφατης οργάνωσης αγοράς, στο πλαίσιο της οποίας όλα τα κράτη μέλη χορηγούν απευθείας στους παραγωγούς ποσοτώσεις παραγωγής.

Ο βασικός κανονισμός

9. Η πέμπτη, έκτη, όγδοη και ένατη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου του βασικού κανονισμού έχουν ως εξής:

«εκτιμώντας ότι η ανταγωνιστική κατάσταση που επικρατεί στην αγορά του καπνού απαιτεί τη στήριξη των παραδοσιακών παραγωγών καπνού και ότι είναι σκόπιμο να βασιστεί η στήριξη αυτή σε ένα καθεστώς πριμοδοτήσεων το οποίο θα επιτρέπει τη διάθεση του καπνού στην Κοινότητα.

εκτιμώντας ότι η αποτελεσματική διαχείριση του καθεστώτος πριμοδοτήσεων μπορεί να διασφαλιστεί από συμβάσεις καλλιέργειας ανάμεσα στον καπνοκαλλιεργητή και την επιχείρηση πρώτης μεταποίησης, οι οποίες

διασφαλίζουν τόσο μια σταθερή δυνατότητα διαθέσεως στους καπνοκαλλιεργητές όσο και τον τακτικό εφοδιασμό της επιχείρησης μεταποίησης· ότι η καταβολή ενός ποσού ίσου προς την πριμοδότηση από την επιχείρηση μεταποίησης στον παραγωγό τη στιγμή της παράδοσης του καπνού, ο οποίος αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης και ο οποίος είναι σύμφωνος με τις ποιοτικές απαιτήσεις, συμβάλλει στη στήριξη των καπνοκαλλιεργητών ενώ παράλληλα διευκολύνει τη διαχείριση του καθεστώτος πριμοδοτήσεων.

(...)

εκτιμώντας ότι, για να διασφαλιστεί η τήρηση των [ορών] εγγυήσεως, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί για μια περιορισμένη περίοδο ένα καθεστώς ποσοτώσεων μεταποίησης· ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να κατανέμουν μεταβατικώς [εντός των καθορισθέντων ορών εγγυήσεως] τις ποσοτώσεις μεταποίησης μεταξύ των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, δεδομένου ότι οι κοινοτικοί κανόνες που έχουν θεσπιστεί για τον σκοπό αυτό αποσκοπούν στη διασφάλιση της δίκαιης χορήγησης, με βάση τις ποσότητες που μεταποιώθηκαν κατά το παρελθόν δίχως, ωστόσο, να λαμβάνονται υπόψη οι διαπιστωθείσες μη κανονικές παραγωγές· ότι θα ληφθούν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου μεταγενέστερα η κατανομή των ποσοτώσεων στους παραγωγούς να γίνει με ικανοποιητικές συνθήκες· ότι τα κράτη μέλη, που έχουν στη διάθεσή τους τα αναγκαία δεδομένα, θα μπορούν να κατανείμουν τις ποσοτώσεις στους παραγωγούς με βάση τα επιτευχθέντα στο παρελθόν αποτελέσματα.

7 — Βλ. τον κανονισμό (ΕΚ) 711/95, της 27ης Μαρτίου 1995, που τροποποιεί τον βασικό κανονισμό, βλ. υποσημείωση 1. Ο κανονισμός εφαρμογής αντικαταστάθηκε, για τις περιόδους συγκομιδής 1995, 1996 και 1997, από τον κανονισμό 1066/95, ο οποίος καθορίζει νέους κανόνες υπολογισμού των ποσοτήσεων παραγωγής.

εκτιμώντας ότι είναι απαραίτητο να μη συνάπτει μια επιχείρηση πρώτης μεταποίησης σύμβαση καλλιέργειας πέρα από την ποσότητα που της έχει χορηγηθεί· ότι πρέπει

επομένως να περιοριστεί η απόδοση του ποσού της πριμοδότησης κατ' ανώτατο όριο στην ποσότητα που αντιστοιχεί στην ποσόστωση».

Άρθρο 5

Για να χορηγηθεί η πριμοδότηση πρέπει να πληρούνται συγκεκριμένα οι ακόλουθοι όροι:

10. Ο βασικός κανονισμός περιέχει τις ακόλουθες, ουσιώδεις εν προκειμένω, διατάξεις:

α) (...)

«Άρθρο 3

β) (...)

1. Από τη συγκομιδή του 1993 και έως τη συγκομιδή του 1997, θεσπίζεται καθεστώς πριμοδότησης, το ποσόν της οποίας είναι ενιαίο για τις ποικιλίες καπνού που περιλαμβάνονται σε καθεμία από τις διάφορες ομάδες.

γ) να παραδίδεται ο καπνός σε φύλλα από τον παραγωγό στην επιχείρηση πρώτης μεταποίησης με βάση μια σύμβαση καλλιέργειας.

(...)

Άρθρο 6

3. Στόχος της πριμοδότησης αυτής είναι να συμβάλει στο εισόδημα του παραγωγού στο πλαίσιο μιας παραγωγής η οποία ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς και να επιτρέπει τη διάθεση του καπνού που παράγεται στην Κοινότητα.

1. Η σύμβαση καλλιέργειας περιλαμβάνει τουλάχιστον:

— την ανάληψη υποχρέωσης της επιχείρησης πρώτης μεταποίησης να καταβάλει στον καπνοκαλλιεργητή επιπλέον της τιμής αγοράς ένα ποσόν ίσο προς την πριμοδότηση κατά την παράδοση για την ποσότητα η οποία αναφέρεται στη σύμβαση και πράγματι παραδίδεται,

(...)

— την ανάληψη υποχρέωσης του καπνοκαλλιεργητή να παραδώσει στην επιχείρηση πρώτης μεταποίησης τον ακατέργαστο καπνό που ανταποκρίνεται στις ποιοτικές απαιτήσεις.

Άρθρο 9

2. Ο αμόδιος οργανισμός καταβάλλει το ποσόν της προμολόγησης στην επιχείρηση πρώτης μεταποίησης κατόπιν προσηκόμισεως της αποδειξέως της παράδοσης του καπνού από τον καπνοκαλλιεργητή και της καταβολής του αναφερομένου στην παράγραφο 1 ποσού.

(...)

Άρθρο 8

Καθορίζεται για την Κοινότητα μεγίστη εγγυημένη ποσότητα 350 000 τόνων καπνού σε φύλλα ανά συγκομιδή. Εντούτοις, για το 1993, η ποσότητα αυτή ορίζεται σε 370 000 τόνους.

Έως το όριο αυτό, το Συμβούλιο καθορίζει ετησίως, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 43, παράγραφος 2, της Συνθήκης, ειδικά όρια εγγυήσεως για καθεμία ομάδα ποικιλιών, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά και τις κοινωνικοοικονομικές και αγρονομικές συνθήκες των εν λόγω περιοχών παραγωγής.

1. Για να εξασφαλιστεί η τήρηση των ορίων εγγυήσεως, θεσπίζεται, για τη συγκομιδή του 1993 έως 1997, ένα καθεστώς ποσοστώσεων μεταποίησης.

2. Το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 43, παράγραφος 2, της Συνθήκης, κατανέμει ανά συγκομιδή τις διαθέσιμες ποσότητες για κάθε ομάδα ποικιλιών, μεταξύ των κρατών μελών παραγωγής.

3. Με βάση τις ποσότητες που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 και με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 5, τα κράτη μέλη κατανέμουν τις ποσοστώσεις μεταποίησης, μεταβατικώς για τις συγκομιδές 1993 και 1994, μεταξύ των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης κατ' αναλογία προς τον μέσο όρο των ποσοτήτων που παραδόθηκαν για μεταποίηση στη διάρκεια των τριών ετών που προηγούνται του έτους της τελευταίας συγκομιδής, κατανεμημένες ανά ομάδα ποικιλιών. Εντούτοις, η παραγωγή του 1992 και οι παραδόσεις από τη συγκομιδή αυτή δεν θα ληφθούν υπόψη. Η κατανομή αυτή δεν προδικάζει τις λεπτομέρειες κατανομής των ποσοστώσεων μεταποίησης για τις επόμενες συγκομιδές.

Οι επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης οι οποίες άρχισαν τις δραστηριότητές τους

μετά την έναρξη της περιόδου αναφοράς λαμβάνουν ποσότητα ανάλογη προς τον μέσο όρο των ποσοτήτων που παραδόθηκαν για μεταποίηση στη διάρκεια της περιόδου των δραστηριοτήτων τους.

ποσότητα που της έχει χορηγηθεί⁸ ή που έχει χορηγηθεί στον παραγωγό.

Άρθρο 11

Στις επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης, οι οποίες άρχισαν τις δραστηριότητές τους στη διάρκεια του έτους συγκομιδής ή κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, τα κράτη μέλη επιφυλάσσουν 2 % των συνολικών ποσοτήτων τις οποίες διαθέτουν ανά ομάδα ποικιλιών. Έως το όριο αυτού του ποσοστού, οι επιχειρήσεις αυτές λαμβάνουν ποσότητα η οποία δεν ξεπερνά το 70 % της μεταποιητικής τους ικανότητας, εφόσον παρέχουν εγγυήσεις επαρκείς όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και τη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων τους.

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος τίτλου θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 23. Περιλαμβάνουν κυρίως (...) τις προϋποθέσεις της επιπτώσεως των ποσοστώσεων στους παραγωγούς, ιδίως σε σχέση με την προηγούμενη κατάσταση τους.»

4. Εντούτοις, τα κράτη μέλη μπορούν να κατανέμουν τις ποσοτώσεις απευθείας στους παραγωγούς εάν διαθέτουν τα αναγκαία ακριβή στοιχεία για την παραγωγή όλων των καλλιεργειών για τις τρεις συγκομιδές που προηγούνται της τελευταίας, σε σχέση με τις ποικιλίες και τις ποσότητες που παρήχθησαν και παραδόθηκαν σε μεταποιητές.

Ο κανονισμός εφαρμογής

11. Η έκτη, όγδοη και ένατη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου του κανονισμού εφαρμογής έχουν ως εξής:

(...)

Άρθρο 10

Μια επιχείρηση πρώτης μεταποίησης δεν μπορεί να συνάψει συμβάσεις καλλιέργειας και να της καταβληθεί το ποσό της πριμοδότησης για ποσότητες ανώτερες από την

«εκτιμώντας ότι πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις μεταποίησης κατανέμουν τις ποσοτώσεις τους κατά τρόπο δίκαιο και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των παραγωγών

⁸ — Το δανικό κείμενο παραπέμπει επί του σημείου αυτού μόνο στην επιχείρηση, πράγμα το οποίο φαίνεται ότι είναι λάθος, δεδομένου ότι έπρεπε να είχε γίνει αναφορά και στον παραγωγό (βλ. το αγγλικό και γαλλικό κείμενο του κανονισμού).

που έχουν παραδώσει καπνό κατά τις συγκεκριμένες περιόδους αναφοράς (...)

εκτιμώντας ότι είναι σκόπιμο να προβλεφθούν πιστοποιητικά καλλιέργειας, που χορηγούνται στους παραγωγούς βάσει των ποσοτήτων καπνού που παρέδωσαν από τη συγκομιδή των ετών 1989, 1990 και 1991, προκειμένου να δοθεί σ' αυτούς η δυνατότητα, επιδεικνύοντας το εν λόγω πιστοποιητικό, να αλλάζουν μεταποιητική επιχείρηση από τη μια συγκομιδή στην άλλη (...)

εκτιμώντας ότι οι ποσότητες που χορηγούνται σε ορισμένους παραγωγούς πρέπει να είναι διαθέσιμες για τους άλλους παραγωγούς, εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει συνάψει σύμβαση καλλιέργειας».

12. Ο κανονισμός εφαρμογής περιέχει τις ακόλουθες, ουσιώδεις εν προκειμένω, διατάξεις:

«Άρθρο 2

Κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

— (...)

— (...)

— παραγωγός, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα αυτών των προσώπων,

που παραδίδει σε επιχείρηση μεταποίησης ακατέργαστο καπνό, τον οποίο έχει παράγει το ίδιο ή ένα από τα μέλη της ομάδας, στο όνομά του και για λογαριασμό του, στο πλαίσιο καλλιεργητικής σύμβασης που συνάπτεται από το ίδιο ή στο όνομά του,

(...)

Άρθρο 3

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις ποσοστώσεις μεταποίησης για καθεμία από τις επιχειρήσεις μεταποίησης και για κάθε ομάδα ποικιλιών που ορίζεται στο παράρτημα του [βασικού κανονισμού] το αργότερο στις 10 Φεβρουαρίου 1993 για τη συγκομιδή 1993 (...).

(...)

3. Καμία ποσόστωση δεν χορηγείται σε επιχείρηση μεταποίησης που δεν δεσμεύεται να εκδώσει πιστοποιητικά καλλιέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 9.

Άρθρο 4

Η χορήγηση ποσόστωσης ή η έκδοση πιστοποιητικού καλλιέργειας για δεδομένη συγκομιδή δεν προδικάζει τη χορήγηση ή την

έκδοση πιστοποιητικών καλλιέργειας για τη συγκομιδή των επόμενων ετών.

δικαιούχος, η ομάδα ποικιλιών και η ποσότητα καπνού για την οποία ισχύουν.

Άρθρο 5

1. Η ποσόστωση κάθε επιχείρησης μεταποίησης είναι ίση προς το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η μέση ποσότητά της σε σχέση με το άθροισμα των μέσων ποσοτήτων που υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 9 του [βασικού κανονισμού]. Το εν λόγω ποσοστό εφαρμόζεται στο ειδικό όριο εγγύησης του κράτους μέλους για την εν λόγω ομάδα ποικιλιών, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 9, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, του [βασικού κανονισμού].

(...)

Άρθρο 9

1. Για κάθε ομάδα ποικιλιών, η επιχείρηση μεταποίησης εκδίδει, κατά περίπτωση κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου και εντός των ορίων της μεταποιητικής της ποσόστωσης, πιστοποιητικά καλλιέργειας για τους παραγωγούς (...) ανάλογα με τις ποσότητες καπνού της ίδιας ομάδας που έχουν παραδοθεί κατά τη συγκομιδή των ετών 1989, 1990 και 1991 (...). Στα πιστοποιητικά καλλιέργειας αναφέρονται ιδίως ο

2. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τη διαδικασία έκδοσης των πιστοποιητικών καλλιέργειας καθώς και τα μέτρα για την πρόληψη της απάτης (...).

3. Εφόσον ο παραγωγός παρέχει αποδείξεις ότι η παραγωγή του ήταν ασυνήθως χαμηλή κατά τη συγκομιδή δεδομένου έτους λόγω εξαιρετικών συνθηκών, το κράτος μέλος προσδιορίζει, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, την ποσότητα που πρέπει να ληφθεί υπόψη, κατά την κατάρτιση του σχετικού πιστοποιητικού καλλιέργειας για τη συγκομιδή του εν λόγω έτους. Η ποσότητα αναφοράς της ενεχόμενης επιχείρησης μεταποίησης προσαρμόζεται αναλόγως. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις αποφάσεις που προτίθενται να λάβουν.

(...)

6. Τα πιστοποιητικά καλλιέργειας εκδίδονται το αργότερο την 31η Μαρτίου του έτους της συγκομιδής.

Οι αρμόδιες αρχές χορηγούν ενδεχομένως τα πιστοποιητικά αυτά στους μεταποιητές το αργότερο την 24η Μαρτίου του ίδιου έτους.

Άρθρο 10

1. Κάθε παραγωγός μπορεί να παραδίδει τον καπνό δεδομένης ομάδας ποικιλιών σε μία μόνον επιχείρηση μεταποίησης. Όταν λαμβάνει πιστοποιητικό καλλιέργειας από περισσότερες επιχειρήσεις μεταποίησης στις οποίες έχει παραδώσει τον καπνό της ίδιας ομάδας ποικιλιών κατά τις συγκομιδές των ετών 1989, 1990 και 1991, το σύνολο της ποσότητας συγκεντρώνεται στην επιχείρηση μεταποίησης στην οποία έχει παραδοθεί ο καπνός κατά τη συγκομιδή του 1991. Εάν κατά τη συγκομιδή του έτους αυτού ο παραγωγός έχει παραδώσει καπνό σε πολλές επιχειρήσεις μεταποίησης, προσδιορίζει την επιχείρηση από την οποία επιθυμεί να λάβει το πιστοποιητικό καλλιέργειας.

(...)

2. Ο παραγωγός μπορεί να συνάψει σύμβαση καλλιέργειας με επιχείρηση μεταποίησης άλλη από αυτήν που έχει εκδώσει το πιστοποιητικό καλλιέργειας, προσκομίζοντας το πιστοποιητικό αυτό.

3. Το κράτος μέλος πραγματοποιεί, μεταξύ των επιχειρήσεων μεταποίησης, τις μεταβιβάσεις ποσοτώσεων που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11

1. Τα πιστοποιητικά καλλιέργειας που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για τη σύναψη των

συμβάσεων κατά την ημερομηνία που έχει καθοριστεί για τη σύναψή τους πρέπει να επιστραφούν από τον παραγωγό στην επιχείρηση μεταποίησης το αργότερο δέκα εργάσιμες ημέρες μετά την ημερομηνία αυτή.

(...)

3. Οι ποσότητες που είναι εγγεγραμμένες στα πιστοποιητικά καλλιέργειας και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί, καθώς επίσης και άλλες ποσότητες που είναι ενδεχομένως διαθέσιμες, κατανέμονται από τις επιχειρήσεις μεταποίησης πριν από την 1η Μαΐου του έτους συγκομιδής με δίκαιο τρόπο και βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Τα κριτήρια αυτά μπορούν να καθοριστούν από τις διεπαγγελματικές οργανώσεις που έχουν αναγνωριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του [βασικού κανονισμού]. Ωστόσο, για τη συγκομιδή του 1993 (...) επιτρέπεται στην Ιταλία να παρατείνει την προθεσμία από την 1η Μαΐου μέχρι τις 11 Ιουνίου.

(...)

Άρθρο 21

Όταν η ποσόστωση καθορίζεται ή το πιστοποιητικό καλλιέργειας εκδίδεται για ένωση παραγωγών που είναι η ίδια παραγωγός

καπνού σύμφωνα με το άρθρο 2, τρίτη περίπτωση, το κράτος μέλος μεριμνά για τη δίκαιη κατανομή της σχετικής ποσότητας σε όλα τα μέλη της ενώσεως. Στην περίπτωση αυτή, οι διατάξεις του τίτλου II εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, κατά την κατανομή μεταξύ των μελών της ενώσεως. ωστόσο, σε συμφωνία με όλους τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς, η ένωση μπορεί να προβεί σε διαφορετική κατανομή προκειμένου να βελτιωθεί η οργάνωση της παραγωγής.»

Ο κανονισμός περί των πριμοδοτήσεων

13. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3478/92 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 1992⁹, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος πριμοδότησης στον τομέα του ακατέργαστου καπνού (στο εξής: κανονισμός περί των πριμοδοτήσεων) περιέχει, μεταξύ άλλων, την ακόλουθη διάταξη:

«Άρθρο 15

1. Κατόπιν αιτήσεως της επιχείρησης μεταποιήσεως, τα κράτη μέλη καταβάλλουν σ' αυτή προκαταβολή επί των πριμοδοτήσεων που πρέπει να πληρωθούν στους παραγωγούς (...).»

9 — ΕΕ L 351, σ. 17.

Η σχετική εθνική ρύθμιση

14. Στο πλαίσιο του άρθρου 9, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού, καθώς και των άρθρων 3, παράγραφος 1, και 9 παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής, το ιταλικό Υπουργείο Γεωργίας και Δασών εξέδωσε την εγκύκλιο 368/G της 1ης Μαρτίου 1993, η οποία περιέχει κανόνες σχετικούς με την κατανομή των ποσοστώσεων μεταποίησης καθώς και με την έκδοση πιστοποιητικών καλλιέργειας. Η εγκύκλιος αυτή εκδόθηκε βάσει του εγγράφου της 20ής Ιανουαρίου 1993/VI 003136 της Επιτροπής, το οποίο μεταφράστηκε με το έγγραφο της 25ης Ιανουαρίου 1993/VI 003733 της Επιτροπής που εστάλη στο Υπουργείο Γεωργίας και Δασών, έγγραφα στα οποία θα αναφερθώ πιο συγκεκριμένα κατωτέρω, στο πλαίσιο του δεύτερου ερωτήματος της πέμπτης κατηγορίας ερωτημάτων.

Οι υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου

15. Η Fattoria Autonoma Tabacchi (στο εξής: FAT) αποτελεί ένωση παραγωγών που έχει ως σκοπό την προώθηση και ενθάρρυνση της καλλιέργειας του καπνού των μελών της, στη μεταποίηση του οποίου προβαίνει στις δικές της εγκαταστάσεις. Η FAT άσκησε προσφυγή κατά του Υπουργείου Γεωργίας και Δασών, καθώς και κατά του κρατικού οργανισμού παρεμβάσεως ΑΙΜΑ, ζητώντας την αναστολή εκτελέσεως και κατόπιν την ακύρωση της εγκυκλίου 368/G της 1ης Μαρτίου 1993, καθώς και κάθε άλλης προηγηθείσας συναφούς πράξεως, αναφερόμενη ιδίως εν προκειμένω στον κανονισμό εφαρμογής και την απόφαση

VI/003136 της 20ής Ιανουαρίου 1993, καθώς και την ακύρωση της διοικητικής πράξεως που εκδόθηκε βάσει της εν λόγω εγκυκλίου, με την οποία χορηγήθηκε στην FAT ποσόστωση μεταποιήσεως ανερχόμενη σε 2 800 962 χιλιόγραμμα καπνού, απόφαση η οποία επιβεβαιώθηκε με τα πιστοποιητικά καλλιέργειας που χορηγήθηκαν στους παραγωγούς μέλη της FAT. Η FAT ισχυρίστηκε ότι χορηγήθηκε στην ένωση ποσόστωση μεταποίησης σημαντικά κατώτερη της ποσοτώσεως την οποία εδικαιούτο. Η FAT διευκρίνισε ότι η κατάσταση αυτή ήταν αποτέλεσμα του γεγονότος ότι δεν χορηγήθηκε ενιαία ποσόστωση παραγωγής ή ενιαίο πιστοποιητικό καλλιέργειας, που θα υπολογίζονταν βάσει του συνόλου των ποσοτώσεων που οφείλονται στα μέλη και θα κατανέμονταν στη συνέχεια μεταξύ των μελών αυτών. Η FAT υποστήριξε επιπλέον ότι η ζημία αυτή αποτελεί άμεση συνέπεια των διατάξεων του κανονισμού εφαρμογής, ο οποίος αντιβαίνει προς τον βασικό κανονισμό, και της εγκυκλίου 368/G της 1ης Μαρτίου 1993, βάσει της οποίας ελήφθη το επίδοχο μέτρο χορηγήσεως της ποσοτώσεως μεταποίησης (υπόθεση C-254/94).

16. Οι Lino Bason κ.λπ. και οι Silvano Mella κ.λπ. είναι καπνοπαραγωγοί. Ως μέλη της Cooperativa produttori Bright Verona s. c. a. r. l. και της Societa Cooperativa per la Coltivazione del tabacco a. r. l., αντιστοίχως, άσκησαν προσφυγές, κατά του Υπουργείου Γεωργίας και Δασών και της ΑΙΜΑ, οι οποίες έχουν τα ίδια αιτήματα με εκείνα της υποθέσεως C-254/94. Οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν ότι τους χορηγήθηκε ποσόστωση μεταποίησης πολύ κατώτερη από την ποσόστωση την οποία δικαιούνταν. Οι προσφεύγοντες διευκρίνισαν ότι η ζημία αυτή οφείλεται στο ότι ο κανονισμός εφαρμογής είναι ανίσχυρος και στο ότι με την υπουργική εγκύκλιο 368/G της 1ης Μαρτίου

1993 έγινε εσφαλμένη εφαρμογή της κοινοτικής ρυθμίσεως σε εθνικό επίπεδο (υπόθεση C-255/94).

17. Οι Associazione Professionale Trasformatori Tabacchi Italiani (APTI) κ.λπ. αποτελούν ένωση που δραστηριοποιείται στον τομέα της μεταποίησης του ακατέργαστου καπνού. Η APTI είναι οργάνωση που περιλαμβάνει όλες τις επιχειρήσεις μεταποίησης καπνού της Ιταλίας. Οι APTI κ.λπ. άσκησαν προσφυγή κατά του Υπουργείου Γεωργίας και Δασών ζητώντας την ακύρωση της εγκυκλίου 368/G της 1ης Μαρτίου 1993, για τον λόγο ότι η εγκύκλιος μεταφέρει σε εθνικό επίπεδο τον κανονισμό εφαρμογής, ο οποίος, κατ' αυτούς, αντίκειται στον βασικό κανονισμό (υπόθεση C-269/94).

Τα προδικαστικά ερωτήματα

18. Οι τρεις υποθέσεις εκκρεμούν ενώπιον του Tribunale Amministrativo Regionale del Lazio, το οποίο, με διάταξη της 27ης Ιανουαρίου 1994, ανέστειλε τη διαδικασία για να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα.

Στις υποθέσεις C-254/94 και C-269/94, το Tribunale υπέβαλε τα ακόλουθα ερωτήματα, τα οποία έχουν την ίδια διατύπωση:

«1) Μπορεί να θεωρηθεί ότι τα άρθρα 3, παράγραφος 3, 9 και 10 [του κανονισμού εφαρμογής] της Επιτροπής, ιδίως δε η μη χορήγηση ποσοτώσεων στις επιχειρήσεις μεταποίησης που δεν

αναλαμβάνουν την υποχρέωση εκδόσεως πιστοποιητικών καλλιέργειας, βάσει του άρθρου 9, η καθιέρωση των πιστοποιητικών αυτών και η δυνατότητα που έχουν οι επιχειρήσεις μεταποιήσεως να συνάπτουν συμβάσεις καλλιέργειας και να τους επιστρέφεται η προμολόγηση για ποσότητες που υπερβαίνουν τις ποσοτώσεις μεταποιήσεως που τους έχουν χορηγηθεί, συμβιβάζονται με τις αρχές που ενέπνευσαν τη μεταρρύθμιση του οικείου τομέα, όπως αυτές προκύπτουν από τον [βασικό κανονισμό] του Συμβουλίου — και ειδικότερα με την απαγόρευση που επιβάλλει το άρθρο 10 του κανονισμού αυτού — ή αποτελούν πράγματι “πλήρη ανατροπή των σκοπών και της στρατηγικής” του Συμβουλίου κατά την υλοποίηση της πρώτης φάσεως της μεταρρυθμίσεως που αφορά την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα του ακατέργαστου καπνού;

- 2) Ανεξάρτητα από το προηγούμενο ερώτημα, μπορεί να θεωρηθεί ότι οι διοικητικής φύσεως επιβαρύνσεις που σχετίζονται με την έκδοση των πιστοποιητικών καλλιέργειας, τις οποίες επιβάλλει στις επιχειρήσεις μεταποιήσεως ο [κανονισμός εφαρμογής], συμβιβάζονται με την “αρχή της αναλογικότητας”, υπό την έννοια της υπάρξεως εύλογης αναλογίας μεταξύ κάθε υποχρέωσης που επιβάλλεται στους ιδιώτες και των μέτρων που είναι αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, ή συνιστούν “περιττή διοικητική δυσχέραση” αντιβαίνουσα προς την προαναφερθείσα θεμελιώδη κοινοτική αρχή;
- 3) Αν στα προηγούμενα ερωτήματα δοθεί καταφατική απάντηση, μπορεί το άρθρο

9, παράγραφος 3, του [κανονισμού εφαρμογής] να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιτρέπει στο κράτος μέλος να σχηματίζει, ανά ομάδα ποικιλιών, ειδικές εφεδρικές ποσότητες, οι οποίες θα κατανέμονται ποσοστιαία μεταξύ των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών, σύμφωνα με τον μηχανισμό που προβλέπεται στην εγκύκλιο 368/G (σημείο 8, σ.9) του Υπουργείου Γεωργίας και Δασών της 1ης Μαρτίου 1993;»

Στην υπόθεση C-254/94 το εθνικό δικαστήριο υπέβαλε και το ακόλουθο ερώτημα:

- «4) Μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζονται με τις διατάξεις του άρθρου 2, τρίτη περίπτωση, και του άρθρου 21 του [κανονισμού εφαρμογής] οι διατάξεις της προαναφερθείσας υπουργικής εγκυκλίου (368/G της 1ης Μαρτίου 1993) που δεν επιτρέπουν τη χορήγηση ενιαίου πιστοποιητικού καλλιέργειας και/ή ενιαίας ποσοτώσεως παραγωγής στις “ενώσεις παραγωγών” και, ειδικότερα, σε μια αστική εταιρία, η οποία δεν έχει νομική προσωπικότητα και έχει συσταθεί με σκοπό την προώθηση και ενθάρρυνση της καλλιέργειας του καπνού εκ μέρους των εταίρων, ενώ παράλληλα αναλαμβάνει την πρώτη μεταποίηση του καπνού εντός των εγκαταστάσεών της και καθορίζει κατ’ έτος τις εκτάσεις που θα καλλιεργηθούν με καπνά, τις οποίες κατανέμει μεταξύ των εταίρων, οι οποίοι έχουν την υποχρέωση να της παραδίδουν ολόκληρη την ποσότητα του συγκομισθέντος καπνού;»

Στην υπόθεση C-255/94, το δικαστήριο υπέβαλε τα ακόλουθα ερωτήματα:

- 1) Αντιβαίνει η καθιέρωση των “πιστοποιητικών καλλιέργειας” από το άρθρο 9 του [κανονισμού εφαρμογής] προς τις αρχές που διαπνέουν τον [βασικό κανονισμό] και προς τους στόχους και τη στρατηγική του Συμβουλίου κατά την πρώτη φάση της μεταρρυθμίσεως της κοινής οργανώσεως της αγοράς καπνού, καθόσον αποτελεί πλάγιο τρόπο για την εκ των προτέρων εφαρμογή στην πράξη του συστήματος ποσοτώσεων παραγωγής — το οποίο προβλέπεται μόνο κατ’εξάιρεση, κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσεως, από το άρθρο 9, παράγραφος 4, του [βασικού κανονισμού] — και ως εκ τούτου καθιστά πολύ δυσχερέστερη, αν όχι αδύνατη, οποιαδήποτε στροφή της παραγωγής προς ποιότητες που ανταποκρίνονται περισσότερο προς τις ανάγκες της αγοράς;
- 2) Έχουν το άρθρο 10 και η όγδοη αιτιολογική σκέψη του [βασικού κανονισμού] την έννοια ότι η ποσότωση μεταποιήσεως που χορηγείται στην επιχείρηση πρώτης μεταποίησης ή στον παραγωγό είναι “σταθερή” και, σε περίπτωση καταφρατικής απαντήσεως, αντιβαίνει η προαναφερθείσα αρχή προς τη διάταξη του κανονισμού της Επιτροπής που διαλαμβάνεται στο υπηρεσιακό σημείωμα VI/003136, της 20ής Ιανουαρίου 1993, σύμφωνα με την οποία οι ποσοτώσεις μεταποιήσεως μπορούν να αυξομειώνονται ανάλογα με τις επιλογές των κατ’ιδίαν παραγωγών;
- 3) Ανεξάρτητα από το ερώτημα που διατυπώθηκε υπό το σημείο 1, αποτελούν τα πιστοποιητικά καλλιέργειας, τα οποία προβλέπει ο [κανονισμός εφαρμογής], “περιττή διοικητική δυσχέραση”, η οποία αντιβαίνει ως τοιαύτη προς την “αρχή της αναλογικότητας” της κοινοτικής έννομης τάξεως, αρχή η οποία επιβάλλει τη δίκαιη στάθμιση μεταξύ των επιβαρύνσεων διοικητικής φύσεως που επιβάλλονται στους ιδιώτες και των σκοπών που επιδιώκουν τα κοινοτικά θεσμικά όργανα;
- 4) Αποτελεί κατ’ουσίαν παράλειψη εφαρμογής της κοινοτικής ρυθμίσεως — και συγκεκριμένα του άρθρου 3, παράγραφος 3, του [κανονισμού εφαρμογής] — ο σχηματισμός “ειδικών εφεδρικών ποσοτήτων ανά ομάδα ποικιλιών”, ο οποίος προβλέπεται στο σημείο 8, σ. 3, στοιχείο G, της υπουργικής εγκυκλίου 368/G της 1ης Μαρτίου 1993 και ο οποίος στηρίζεται στην ύπαρξη μιας εθνικής “κατ’αποκοπή” ποσοστιαίας εφεδρικής ποσότητας, η οποία δεν καθιστά δυνατή την πλήρη προσαρμογή της ποσότητας αναφοράς προς την πραγματική μείωση της παραχθείσας ποσότητας, την οποία υπέστη ο συγκεκριμένος παραγωγός λόγω της επελεύσεως φυσικής καταστροφής;
- 5) Αποτελεί κατ’ουσίαν καταστρατήγηση και παράλειψη εφαρμογής της κοινοτικής ρυθμίσεως που περιέχεται στα άρθρα 9, παράγραφος 1, και 10, παράγραφος 1, του [κανονισμού εφαρμογής] η προαναφερθείσα υπουργική εγκύκλιος (σ. 9 του παραρτήματος 4), καθόσον προβλέπει την εκ των προτέρων κατανομή των επιχειρήσεων μεταποιήσεως σε επτά χωριστές κατηγορίες, καθεμία από

τις οποίες διέπεται από διαφορετικό σύστημα υπολογισμού του μέσου όρου της τριετίας αναφοράς, και περιλαμβάνει διαφορετικό σύστημα υπολογισμού της ποσοτώσεως παραγωγής των παραγωγών, οι οποίοι, μολονότι παρήγαγαν την ίδια ποσότητα καπνού της ίδιας ομάδας ποικιλιών, την παρέδωσαν κατά την τελευταία τριετία στην τάδε και όχι στη δείνα επιχείρηση μεταποιήσεως;»

19. Πολλά από τα υποβληθέντα ερωτήματα έχουν διατυπωθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε το Δικαστήριο να καλείται να αποφανθεί επί του συμβατού της εγκυκλίου 368/G της 1ης Μαρτίου 1993 προς το κοινοτικό δίκαιο. Κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί του συμβατού εθνικού μέτρου προς το κοινοτικό δίκαιο, καθόσον στην κρίση αυτή μπορεί να προβεί μόνο το εθνικό δικαστήριο. Ωστόσο, το Δικαστήριο μπορεί να παράσχει στο εθνικό δικαστήριο όλα τα στοιχεία ερμηνείας που άπτονται του κοινοτικού δικαίου και βάσει των οποίων το εθνικό δικαστήριο μπορεί να εκτιμήσει αν συμβιβάζονται οι εθνικοί κανόνες προς το κοινοτικό δίκαιο¹⁰. Επομένως, στο μέτρο που με τα υποβληθέντα ερωτήματα ζητείται να εκτιμηθεί το συμβατό προς το κοινοτικό δίκαιο της προπαρατεθείσας εγκυκλίου, αυτά πρέπει να αναδιατυπωθούν ούτως ώστε να αφορούν ζητήματα σχετικά με το κύρος και την ερμηνεία των κοινοτικών κανόνων.

20. Τα υποβληθέντα ερωτήματα, τα οποία δεν έχουν πολύ σαφή διατύπωση, μπορούν να κατανεμηθούν σε πέντε διαφορετικές κατηγορίες: η πρώτη αφορά το ζήτημα του κύρους του κανονισμού εφαρμογής και οι άλλες τέσσερις αφορούν διάφορα ζητήματα

σχετικά με την ερμηνεία του βασικού κανονισμού και του κανονισμού εφαρμογής.

21. Η πρώτη κατηγορία ερωτημάτων αποτελείται από το πρώτο ερώτημα που υποβλήθηκε στο πλαίσιο καθεμίας από τις τρεις υποθέσεις. Τα ερωτήματα αυτά αφορούν στην πραγματικότητα το ζήτημα αν το άρθρο 9 του κανονισμού εφαρμογής που υποχρεώνει τις επιχειρήσεις μεταποιήσεως να χορηγούν πιστοποιητικά καλλιέργειας και ο συναφής προς τη υποχρέωση αυτή κανόνας, που διαλαμβάνεται στο άρθρο 3, παράγραφος 3, σύμφωνα με τον οποίο δεν χορηγείται ποσόστωση σε επιχείρηση μεταποιήσεως που δεν αναλαμβάνει την υποχρέωση να χορηγεί πιστοποιητικά καλλιέργειας, στερούνται ισχύος για τον λόγο ότι αντίκεινται στον βασικό κανονισμό. Στο πλαίσιο αυτό, θεωρώ ότι πρέπει να εξεταστούν και τα ερωτήματα υπ' αριθ. 2 στις υποθέσεις C-255/94 και C-269/94, καθώς και το ερώτημα 3 στην υπόθεση C-255/94. Τα ερωτήματα αυτά αφορούν το ζήτημα αν το άρθρο 9 του κανονισμού εφαρμογής είναι ανίσχυρο, καθόσον αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας που γίνεται δεκτή στο κοινοτικό δίκαιο.

22. Τη δεύτερη κατηγορία ερωτημάτων αποτελούν το ερώτημα 2 στην υπόθεση C-255/94 και, επιπλέον, ένα μέρος του ερωτήματος 1 στις υποθέσεις C-254/94 και C-269/94. Τα ερωτήματα αυτά αφορούν στην πραγματικότητα το ζήτημα αν το άρθρο 10 του βασικού κανονισμού, κατά το οποίο μια επιχείρηση πρώτης μεταποιήσεως δεν μπορεί να συνάπτει συμβάσεις καλλιέργειας και δεν είναι δυνατόν να της επιστρέφεται το ποσόν της προμιοδοτήσεως για ποσότητες μεγαλύτερες της χορηγηθείσας ποσοτώσεως, έχει την έννοια ότι η ποσόστωση είναι σταθερή και δεν μπορεί να μεταβληθεί

10 — Βλ., ως πλέον πρόσφατη, την απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 1995, C-55/94, Gebhard, Συλλογή 1995, σ. I-4165.

ανάλογα με την εκ μέρους των κατ' ιδίαν παραγωγών επιλογή της επιχειρήσεως μεταποιήσεως.

23. Η τρίτη κατηγορία ερωτημάτων αποτελείται από το ερώτημα 3 στις υποθέσεις C-254/94 και C-269/94, καθώς και από το ερώτημα 4 στην υπόθεση C-255/94. Τα ερωτήματα αυτά αφορούν κατ' ουσίαν το ζήτημα αν το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής¹¹ έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή απαγορεύει στα κράτη μέλη να σχηματίζουν ανά ομάδα ποικιλιών εφεδρικές ποσότητες, καθορισμένες εκ των προτέρων, για να τις κατανέμουν μεταξύ των παραγωγών που έχουν υποστεί απώλειες λόγω εξαιρετικών συνθηκών, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το ύψος της απώλειας που υπέστη κάθε παραγωγός.

24. Τέταρτον, το ερώτημα 4 στην υπόθεση C-254/94 αφορά στην πραγματικότητα το ζήτημα αν οι διατάξεις του άρθρου 21 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 2, περίπτωση 3, του κανονισμού εφαρμογής έχουν την έννοια ότι απαγορεύουν στα κράτη μέλη να θεσπίζουν διατάξεις αποκλείουσες τη δυνατότητα χορηγήσεως ενιαίου πιστοποιητικού καλλιέργειας και/ή ενιαίας ποσοτώσεως παραγωγής σε ενώσεις παραγωγών που έχουν ως σκοπό την προώθηση και υποβοήθηση της καλλιέργειας του καπνού από τα μέλη τους και οι οποίες αναλαμβάνουν την πρώτη μεταποίηση του καπνού εντός των εγκαταστάσεών τους.

25. Τέλος, το ερώτημα 5 στην υπόθεση C-255/94 αφορά στην πραγματικότητα το

ζήτημα αν τα άρθρα 9, παράγραφος 1, και 10, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής έχουν την έννοια ότι οι επιχειρήσεις μεταποιήσεως μπορούν να κατανεμηθούν σε επτά χωριστές κατηγορίες, στις οποίες εφαρμόζονται διαφορετικοί κανόνες υπολογισμού της τριετούς ποσότητας αναφοράς, και ότι στους παραγωγούς εφαρμόζονται διαφορετικοί κανόνες υπολογισμού της ποσοτώσεως παραγωγής ανάλογα με την επιχείρηση μεταποιήσεως προς την οποία προέβησαν σε παραδόσεις κατά την περίοδο αναφοράς.

Η πρώτη κατηγορία ερωτημάτων: Είναι ανίσχυροι οι κανόνες του κανονισμού εφαρμογής περί πιστοποιητικών καλλιέργειας;

26. Με το πρώτο ερώτημα που υπέβαλε σε καθεμία από τις τρεις υποθέσεις, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν, όπως προαναφέρθηκε, αν το άρθρο 9 του κανονισμού εφαρμογής, που υποχρεώνει τις επιχειρήσεις μεταποιήσεως να χορηγούν πιστοποιητικά καλλιέργειας, καθώς και ο συναφής προς την υποχρέωση αυτή κανόνας, που διαλαμβάνεται στο άρθρο 3, παράγραφος 3, σύμφωνα με τον οποίο δεν χορηγείται ποσότητα σε επιχείρηση μεταποιήσεως η οποία δεν αναλαμβάνει την υποχρέωση να χορηγεί πιστοποιητικά καλλιέργειας, στερούνται ισχύος καθόσον αντίκειται στον βασικό κανονισμό. Με το δεύτερο ερώτημα στις υποθέσεις C-254/94 και C-269/94, καθώς και με το τρίτο ερώτημα στην υπόθεση C-255/94, το αιτούν δικαστήριο ερωτά επιπλέον αν το άρθρο 9 του κανονισμού εφαρμογής είναι ανίσχυρο, καθόσον αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας που αναγνωρίζεται στο κοινοτικό δίκαιο.

11 — Στα ερωτήματα όπως υποβλήθηκαν αναφέρεται το άρθρο 3, παράγραφος 3. Μπορεί να θεωρηθεί ότι πρόκειται για λάθος, δεδομένου ότι η διάταξη που αφορά τη χορήγηση πρόσθετων ποσοτήτων αναφοράς απαιτείται στο άρθρο 9, παράγραφος 3.

27. Οι προσφεύγοντες των κυρίων δικών υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή, θεσπίζοντας τις προπαρατεθείσες διατάξεις του κανονισμού εφαρμογής, παραβίασε θεμελιώδεις αρχές και διατάξεις του βασικού κανονισμού. Το σύστημα των ποσοτώσεων μεταποιήσεως θα έπρεπε να προετοιμάσει την εφαρμογή ενός οριστικού συστήματος στο οποίο οι ποσοτώσεις παραγωγής θα χορηγούνταν απευθείας στους παραγωγούς. Ωστόσο, η Επιτροπή, θεσπίζοντας πιστοποιητικά καλλιέργειας, προέτρεξε του οριστικού συστήματος, οπότε στέρησε τη μεταβατική φάση 1993-1997 από τον λόγο υπάρξεώς της και μείωσε τη σημασία των ποσοτώσεων μεταποιήσεως. Τα πιστοποιητικά καλλιέργειας που χορηγούνται σε κάθε παραγωγό και μπορούν να χρησιμοποιηθούν έναντι οιασδήποτε επιχειρήσεως μεταποιήσεως αποτελούν στην πραγματικότητα συγκεκριμένες ποσοτώσεις παραγωγής. Η χορήγηση πιστοποιητικών καλλιέργειας σε κάθε παραγωγό βάσει της παραγωγής που πραγματοποίησε κατά την περίοδο 1989-1991 συνεπάγεται επιπλέον πάγωμα των προηγούμενων αποφάσεων που ελήφθησαν σε θέματα καλλιέργειας, δεδομένου ότι σε κάθε παραγωγό παρέχεται το δικαίωμα να συνεχίσει να παράγει τις ίδιες ποικιλίες που καλλιεργούσε στο παρελθόν, πράγμα το οποίο καθιστά δυσχερέστερη, αν όχι αδύνατη, οποιαδήποτε στροφή της παραγωγής προς ποικιλίες που ανταποκρίνονται περισσότερο προς τις ανάγκες της αγοράς.

Η εφαρμογή του συστήματος των πιστοποιητικών καλλιέργειας βαίνει πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για να επιτευχθεί ικανοποιητική κατανομή των ποσοτώσεων μεταξύ των παραγωγών. Ο κανονισμός εφαρμογής επιβάλλει στις επιχειρήσεις μεταποιήσεως περιττές διοικητικές περιπλοκές που προκαλούν υψηλά έξοδα για τις

επιχειρήσεις που αναγκάζονται να εφαρμόσουν ένα πολύπλοκο λογιστικό σύστημα, χωρίς να έχουν κανένα αντίκρουσμα.

28. Η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το σύστημα χορηγήσεως των πιστοποιητικών καλλιέργειας, αφενός, πιστοποιεί την εκ μέρους του παραγωγού παράδοση ακατέργαστου καπνού για την περίοδο αναφοράς 1989-1991 και, αφετέρου, παρέχει τη δυνατότητα στον παραγωγό να αλλάξει επιχείρηση μεταποιήσεως από συγκομιδή σε συγκομιδή. Επομένως, τα πιστοποιητικά καλλιέργειας παρέχουν στον παραγωγό ένα πλεονέκτημα και συμβιβάζονται με τον σκοπό της κοινοτικής παρεμβάσεως στον τομέα του καπνού, η οποία αποβλέπει στην προστασία των παραγωγών και όχι στην προστασία των επιχειρήσεων μεταποιήσεως. Τα πιστοποιητικά καλλιέργειας παρέχουν επίσης τη δυνατότητα ελέγχου και ρυθμίσεως της αγοράς του καπνού και συμβάλουν έτσι στην πραγματοποίηση των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής.

Το σύστημα των πιστοποιητικών καλλιέργειας παρέχει επιπλέον τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις μεταποιήσεως να μεγεθύνουν τις δραστηριότητές τους, εφόσον εξασφαλίζουν νέους πελάτες, και τους παρέχει επίσης τη δυνατότητα να θέσουν αχρησιμοποίητες ποσοτώσεις στη διάθεση άλλων παραγωγών. Τα πιστοποιητικά καλλιέργειας παρέχουν συγχρόνως τη δυνατότητα διενέργειας ελέγχων όσον αφορά τις επιχειρήσεις μεταποιήσεως. Οι από διοικητικής απόψεως υποχρεώσεις των επιχειρήσεων συνίστανται στην πραγματικότητα απλώς στη διασύνδεση στοιχείων συμβατικής και λογιστικής φύσεως, τα οποία έχουν ήδη οι επιχειρήσεις και τα χρησιμοποιούν οι ίδιες όταν συντάσσουν αιτήσεις χορηγήσεως ποσοτώσεων μεταποιήσεως. Επομένως, τα πιστοποιητικά καλλιέργειας δεν συνεπάγονται πρόσθετες επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις.

29. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο κανονισμός εφαρμογής εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 11 του βασικού κανονισμού, το οποίο παρέχει ρητώς στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει τα μέτρα εφαρμογής που είναι αναγκαία για τη θέσπιση του συστήματος των ποσοτώσεων και, ιδίως, των γενικών κανόνων κατανομής των ποσοτώσεων μεταξύ των παραγωγών. Από το άρθρο 39, παράγραφος 1, στοιχείο β', της Συνθήκης προκύπτει ότι η κοινή γεωργική πολιτική έχει ως στόχο να ευνοεί τους παραγωγούς και όχι τις επιχειρήσεις μεταποίησης. Επιπλέον, από την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του προομίου του βασικού κανονισμού και από το άρθρο 3, παράγραφος 3, προκύπτει ότι η οργάνωση της αγοράς έχει ως στόχο να στηρίζει τους παραγωγούς.

Η χορήγηση πιστοποιητικών καλλιέργειας παρέχει στις επιχειρήσεις μεταποίησης τη δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις καλλιέργειας και να λαμβάνουν κατά συνέπεια την προμодότηση που πρέπει να καταβληθεί στον παραγωγό. Οι επιχειρήσεις επωφελούνται από τη ροή ρευστού χρήματος που προορίζεται για τους παραγωγούς, δεδομένου ότι μπορούν να ζητήσουν να τους καταβληθεί η προμодότηση προκαταβολικά. Τα πιστοποιητικά καλλιέργειας εξασφαλίζουν στις επιχειρήσεις δυνητικούς προμηθευτές και τους παρέχουν τη δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις καλλιέργειας σε χαμηλότερη τιμή από εκείνη την οποία θα έπρεπε να καταβάλουν αν δεν ήταν σε θέση να προσφέρουν την προμодότηση στους παραγωγούς. Τα πιστοποιητικά καλλιέργειας εξασφαλίζουν, επιπλέον, στις δημόσιες αρχές ακριβή πληροφοριακά στοιχεία όσον αφορά τόσο την ποσότητα όσο και την ποιότητα, καθώς και πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις περιοχές όπου πραγματοποιείται η καλλιέργεια και η μεταποίηση του καπνού. Τα πιστοποιητικά διασφαλίζουν έτσι τη διαφάνεια και συμβάλλουν, κατά συνέπεια, στην πρόληψη της απάτης. Τα συλλεγόμενα πληροφοριακά στοιχεία αποτελούν εξάλλου τη βάση για

την εγκαθίδρυση μιας οριστικής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του καπνού. Η διοικητικής φύσεως επιβάρυνση των επιχειρήσεων στην Ιταλία συνίσταται στην απλή συμπλήρωση ενός εντύπου, οι δε επιχειρήσεις μεταποίησης διαθέτουν μηχανογραφημένα τα ουσιώδη στοιχεία που αφορούν τις μεταποιούμενες ποσότητες κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

30. Παρατηρώ εκ προομίου ότι το άρθρο 3, παράγραφος 3, κατά το οποίο καμία ποσότητα δεν χορηγείται σε επιχείρηση μεταποίησης που δεν δεσμεύεται να εκδώσει πιστοποιητικά καλλιέργειας, μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι οι επιχειρήσεις μεταποίησης χορηγούν πράγματι πιστοποιητικά καλλιέργειας, όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 9. Επομένως, το ζήτημα του κύρους του άρθρου 3, παράγραφος 3, πρέπει να εξαρτάται από το κύρος του άρθρου 9.

31. Η όγδοη αιτιολογική σκέψη του προομίου του βασικού κανονισμού κάνει λόγο για μέτρα που πρόκειται να ληφθούν για να καταστεί δυνατή η μετέπειτα κανονική των ποσοτώσεων στους παραγωγούς, υπό ικανοποιητικές συνθήκες. Το γεγονός ότι ήδη με τον βασικό κανονισμό εσκοπείτο η ανάθεση στις επιχειρήσεις της μετέπειτα κατανομής των ποσοτώσεων στους παραγωγούς, ανάλογα με τις διενεργούμενες από τους παραγωγούς προς τις επιχειρήσεις προηγούμενες παραδόσεις ακατέργαστου καπνού, προκύπτει όχι μόνο από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 11 και 23 του βασικού κανονισμού, σύμφωνα με τα οποία η Επιτροπή θεσπίζει τα μέτρα εφαρμογής, περιλαμβανομένων των προϋποθέσεων κατανομής των ποσοτώσεων μεταξύ παραγωγών σε σχέση με την προηγούμενη κατάσταση, αλλά και από τον ειδικό κανόνα του άρθρου 9, παράγραφος 4, του βασικού κανονισμού, κατά το οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να κατανέμουν τις ποσοτώσεις απευθείας στους παραγωγούς εάν διαθέτουν τα αναγκαία στοιχεία όσον

αφορά τις ποσότητες ακατέργαστου καπνού που παραδόθηκαν από τους παραγωγούς στις επιχειρήσεις μεταποιήσεως κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η διατύπωση αυτή προϋποθέτει ότι το γενικό σύστημα θα έπρεπε να είναι ένα σύστημα βάσει του οποίου οι παραγωγοί λαμβάνουν την ποσόστωσή τους εμμέσως, δηλαδή διά μέσου των επιχειρήσεων μεταποιήσεως, ανάλογα με τις παραδόσεις τους κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Επομένως, η Επιτροπή όχι μόνο δικαιούνταν αλλά και υποχρεούνταν να θεσπίσει διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες οι επιχειρήσεις μεταποιήσεως έπρεπε να κατανέμουν τις ποσοστώσεις στους παραγωγούς ανάλογα με την προηγούμενη παραγωγή των παραγωγών αυτών. Συμβιβάζεται επομένως απολύτως προς τον βασικό κανονισμό το ότι το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής ορίζει ότι τα πιστοποιητικά καλλιέργειας πρέπει να χορηγηθούν στους παραγωγούς ανάλογα με τις ποσότητες που έχουν παραδοθεί κατά τα έτη συγκομιδής 1989, 1990 και 1991.

32. Από την όγδοη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου του κανονισμού εφαρμογής προκύπτει ότι η θέσπιση των πιστοποιητικών καλλιέργειας σκοπό έχει να παράσχει στους παραγωγούς τη δυνατότητα να αλλάζουν μεταποιητική επιχείρηση από τη μια συγκομιδή στην επομένη. Επιτυγχάνεται έτσι πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων μεταποιήσεως όσον αφορά την τιμή, η οποία, πέραν της προμοδοτήσεως, πρέπει να καταβληθεί στους παραγωγούς για τις παραδόσεις τους. Χωρίς αυτή τη δυνατότητα αλλαγής μεταποιητικής επιχείρησης, ο παραγωγός θα βρισκόταν πάλι σε μια κατάσταση εξαρτήσεως σε σχέση με μια συγκεκριμένη επιχείρηση, η οποία θα μπορούσε έτσι να καθορίζει την τιμή για τις πραγματοποιούμενες από τον ενδιαφερόμενο παραδόσεις χωρίς να φοβάται τον ανταγωνισμό άλλων επιχειρήσεων.

33. Η θέσπιση πιστοποιητικών καλλιέργειας αποβαίνει έτσι προς όφελος των παραγωγών και συνάδει, επομένως, προς τον σκοπό της παρεμβάσεως στον τομέα του καπνού, ο οποίος συνίσταται ακριβώς στην προστασία των παραγωγών και όχι των μεταποιητικών επιχειρήσεων· βλ. συναφώς την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου και το άρθρο 3, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού, καθώς και το άρθρο 39, παράγραφος 1, στοιχείο β', της Συνθήκης.

34. Δυσκολεύομαι να αντιληφθώ τη σημασία του επιχειρήματος των προσφευγόντων ότι οι κανόνες του κανονισμού εφαρμογής σχετικά με τη χορήγηση σε κάθε παραγωγό πιστοποιητικών καλλιέργειας βάσει της παραγωγής του κατά τη διάρκεια της περιόδου 1989/1991 συνεπάγονται πάγωμα των προηγούμενων αποφάσεων περί καλλιέργειας. Όπως προείπα, η ενδεχόμενη παγίωση της καταστάσεως που θα μπορούσε να ανακύψει αποτελεί τη βάση της συλλογιστικής που διέπει τον βασικό κανονισμό. Επιπλέον, ο τίτλος III του βασικού κανονισμού περιέχει διατάξεις σχετικά με την ενίσχυση για τη στροφή της παραγωγής προς άλλες ποικιλίες που έχουν μεγαλύτερη ζήτηση και είναι λιγότερο επιβλαβείς για την υγεία. Επομένως, δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι η μεταβατική φάση στερήθηκε της ειδικής προσαρμοστικής λειτουργίας της.

35. Είναι επίσης δύσκολο να γίνει αντιληπτή η βασιμότητα του επιχειρήματος ότι η θέσπιση πιστοποιητικών καλλιέργειας προτρέπει της οριστικής οργανώσεως της αγοράς, η οποία έγκειται στην απευθείας χορήγηση ποσοστώσεων παραγωγής στους παραγωγούς. Ακόμη και κατά τη μεταβατική φάση, η κατανομή των ποσοστώσεων πρέπει να γίνεται όχι μόνο σε επίπεδο επιχειρήσεων αλλά και σε επίπεδο παραγωγών. Εάν αυτό δεν συνέβαινε, οι παραγωγοί οι οποίοι, όπως προείπα, είναι αυτοί ακριβώς που πρέπει να ευνοηθούν από το σύστημα, θα ετίθεντο εξ ολοκλήρου στη διάκριση των

επιχειρήσεων μεταποίησης. Το γεγονός ότι οι παραγωγοί μπορούν, ήδη από τη μεταβατική φάση, να αλλάξουν επιχειρήση μεταποίησης από τη μια συγκομιδή στην άλλη ευνοεί τον ανταγωνισμό ο οποίος, κατά τη γνώμη μου, αποβαίνει προς όφελος και των μεταποιητικών επιχειρήσεων.

36. Όσον αφορά την εκτίμηση των διατάξεων της κοινής οργανώσεως αγοράς σε σχέση με την κοινοτική αρχή της αναλογικότητας, τα υποβληθέντα ερωτήματα ανάγονται στο ζήτημα αν η συνολική διοικητική επιβάρυνση των επιχειρήσεων μεταποίησης, στο πλαίσιο του συστήματος των πιστοποιητικών καλλιέργειας, συνάδει προς την αρχή της αναλογικότητας.

Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η αρχή της αναλογικότητας συγκαταλέγεται μεταξύ των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου. Κατά την αρχή αυτή, ένα μέτρο είναι νόμιμο αν είναι ενδεδειγμένο και αναγκαίο για την πραγματοποίηση του σκοπού τον οποίο επιδιώκει. Όταν μπορεί να γίνει επιλογή μεταξύ διαφόρων ενδεικνυόμενων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές, τα δε επακόλουθα μειονεκτήματα δεν πρέπει να είναι δυσανάλογα προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς¹².

37. Θεωρώ ότι τα πιστοποιητικά καλλιέργειας αποτελούν μέσον τόσο ενδεδειγμένο όσο και αναγκαίο για τη δυνατότητα των παραγωγών να αλλάζουν επιχειρήσεις μεταποίησης και, κατά συνέπεια, μέσο για την

επίτευξη ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων μεταποίησης και αυτοτέλειας των παραγωγών έναντι των επιχειρήσεων αυτών. Επιπλέον, τα πιστοποιητικά καλλιέργειας παρέχουν ακριβή πληροφοριακά στοιχεία στις αρμόδιες αρχές και συμβάλλουν έτσι στην πρόληψη της απάτης. Δεν προσκομίστηκαν προφανώς στοιχεία βάσει των οποίων να μπορεί να υποστηριχθεί ότι οι σκοποί αυτοί θα μπορούσαν να επιτευχθούν με άλλα μέσα λιγότερο επαχθή απ' ό,τι τα πιστοποιητικά καλλιέργειας.

38. Η κατανομή των ποσοτώσεων μεταξύ των παραγωγών ανάλογα με τις προηγηθείσες παραδόσεις τους αποτελεί κριτήριο και ενδεδειγμένο και αναγκαίο, προκειμένου να επιτευχθεί μια ίση και δίκαιη κατανομή της τυγχάνουσας των πριμοδοτήσεων παραγωγής. Δεν προσκομίστηκαν προφανώς στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι ο σκοπός αυτός μπορούσε να επιτευχθεί με άλλο μέσον, του οποίου η εφαρμογή θα ήταν λιγότερο επαχθής.

39. Βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι διοικητικές επιβαρύνσεις που συνδέονται με τη χορήγηση πιστοποιητικών καλλιέργειας, μεταξύ των οποίων η εφαρμογή του προαναφερθέντος συστήματος κατανομής, είναι σχετικά περιορισμένες, οπότε δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν είναι ανάλογες προς τον σκοπό. Επισημαίνω συναφώς ότι σε αντιστάθμιση των διοικητικών επιβαρύνσεων, οι επιχειρήσεις εισπράττουν την πριμοδότηση, που τους παρέχει τη δυνατότητα να αγοράζουν ακατέργαστο καπνό σε σχετικά χαμηλή τιμή, και ότι,

12 — Βλ., για παράδειγμα, την απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-331/88, Fedesa κ.λπ. (Συλλογή 1990, σ. I-4023, σκέψη 13), και την προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5 απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-133/93, C-300/93 και C-362/93, Crispoltoni κ.λπ., σκέψη 41.

εξάλλου, είναι σε θέση να επωφελούνται από τη ροή του ρευστού χρήματος μέσω προκαταβολής των ποσών της προμιοδοτήσεως.

40. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα προπαρατεθέντα ερωτήματα ότι από τη διενεργηθείσα υπό το φως των περιεχομένων στις διατάξεις περί παραπομπής παρατηρήσεων και των λοιπών στοιχείων που προέκυψαν κατά τη διαδικασία εξέτασης των διατάξεων των άρθρων 3, παράγραφος 3, και 9 του κανονισμού εφαρμογής δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να επηρεάσει το κύρος τους.

Η δεύτερη κατηγορία ερωτημάτων: Αντίκειται στον βασικό κανονισμό οι κανόνες περί τροποποιήσεως των ποσοστώσεων μεταποιήσεως;

41. Με το ερώτημα 2 της υποθέσεως C-255/94, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν το άρθρο 10 του βασικού κανονισμού, που προβλέπει ότι μια επιχείρηση πρώτης μεταποίησης δεν μπορεί να συνάψει συμβάσεις καλλιέργειας και δεν είναι δυνατόν να της καταβληθεί το ποσόν της προμιοδοτήσεως για ποσότητες ανώτερες από την ποσότητα που έχει χορηγηθεί σ' αυτήν ή στον παραγωγό, έχει την έννοια ότι η ποσότητα αυτή είναι σταθερή και δεν μπορεί να τροποποιηθεί ανάλογα με το ποια επιχείρηση μεταποιήσεως επιλέγουν οι παραγωγοί. Το ερώτημα αυτό περιέχεται επιπλέον σε ένα μέρος του ερωτήματος 1 στις υποθέσεις C-254/94 και C-269/94.

42. Κατόπιν αιτήσεως του Υπουργείου Γεωργίας και Δασών, η Επιτροπή επιβεβαίωσε, με το από 20 Ιανουαρίου 1993

έγγραφο της, ότι οι ποσοτώσεις μεταποίησησεως μπορούν να αυξομειωθούν ανάλογα με το ποιες επιχειρήσεις μεταποιήσεως επιλέγουν κατ' έτος οι κατ' ιδίαν παραγωγοί.

43. Οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης υποστηρίζουν ότι η δυνατότητα που παρέχεται με τον κανονισμό εφαρμογής να αυξομειώνονται οι ποσοτώσεις μεταποίησησεως επιλέγει κάθε παραγωγός αντίκειται στην απαγόρευση που επιβάλλεται στις επιχειρήσεις μεταποίησησεως, βάσει του άρθρου 10 του βασικού κανονισμού, να συνάπτουν συμβάσεις καλλιέργειας και να εισπράττουν τις επιστροφές του ποσού της προμιοδοτήσεως για ποσότητες ανώτερες από την ποσότητα που τους έχει χορηγηθεί. Η σταθερότητα της ποσοτώσεως μεταποίησησεως (και επομένως η δυνατότητα να υπολογιστεί εκ των προτέρων η ποσότητα που πρέπει να μεταποιηθεί) αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για να μπορεί κάθε μεταποιητική επιχείρηση να τηρεί τις συμβατικές της δεσμεύσεις έναντι της καπνοβιομηχανίας.

44. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι με τον βασικό κανονισμό προϋποτίθεται ήδη η δυνατότητα τροποποιήσεως των χορηγούμενων ποσοστώσεων μεταποιήσεως, ιδίως, σε συνάρτηση με τα όρια εγγυήσεως που καθορίζει ετησίως το Συμβούλιο. Το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, τρίτη περίπτωση, του βασικού κανονισμού ορίζει ότι η πραγματοποιούμενη σύμφωνα με τις διατάξεις της πρώτης και δεύτερης περιόδου κατανομή δεν προδικάζει τη διαδικασία κατανομής των ποσοστώσεων μεταποίησησεως για τα επόμενα έτη. Το άρθρο 9, παράγραφος 3, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, καθορίζει επιπλέον τις λεπτομέρειες κατανομής των ποσοστώσεων μεταξύ των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησησεως που άρχισαν τη

δραστηριότητά τους μετά το 1989. Επομένως, ο ίδιος ο βασικός κανονισμός προβλέπει ρητώς ότι οι ποσοτώσεις μεταποιήσεως μπορούν να τροποποιηθούν σε κοινοτικό επίπεδο, σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο επιχειρήσεων μεταποίησης. Ο κανονισμός εφαρμογής παρέχει στον παραγωγό τη δυνατότητα να συνάπτει τις συμβάσεις καλλιέργειας με επιχειρήσεις άλλες από εκείνες που εξέδωσαν τα πιστοποιητικά καλλιέργειας, ο δε σκοπός που επιδιώκεται με αυτό είναι να αποφευχθεί η εξάρτηση των παραγωγών από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις. Η πρόδωση του παραγωγού σε συγκεκριμένη επιχείρηση θα ήταν αντίθετη προς το άρθρο 39, παράγραφος 1, στοιχείο β', της Συνθήκης, καθώς και προς τον σκοπό του βασικού κανονισμού. Μια τέτοια σχέση εξαρτήσεως θα είχε ως αποτέλεσμα την εξάλειψη του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων όσον αφορά την τιμή που πρέπει να καταβληθεί στον παραγωγό πέραν της προμοδοτήσεως. Το άρθρο 10 του βασικού κανονισμού δεν το απαγορεύει αυτό. Διευκρινίζει απλώς ότι το σύστημα των ποσοτώσεων μεταποίησης συνιστά αποκλειστική ρύθμιση υπό την έννοια ότι μια επιχείρηση δεν μπορεί να συνάψει συμβάσεις καλλιέργειας και δεν είναι δυνατόν να της αποδοθούν οι προμοδοτήσεις εκτός του συστήματος των ποσοτώσεων μεταποίησης. Με άλλα λόγια, το άρθρο 10 έχει την έννοια ότι σε μια επιχείρηση μεταποίησης δεν μπορεί να αποδοθούν προμοδοτήσεις υπερβαίνουσες τις ποσοτώσεις που χορηγήθηκαν με τα πιστοποιητικά καλλιέργειας στους παραγωγούς οι οποίοι έκαναν χρήση των υπηρεσιών της επιχείρησης μεταποίησης κατά τη διάρκεια της οικείας περιόδου. Εξυπακούεται ότι ο παραγωγός μπορεί να απευθυνθεί, εντός των ορίων του πιστοποιητικού του καλλιέργειας, στην επιχείρηση μεταποίησης της προτιμήσεώς του.

45. Έλαβα ανωτέρω ως δεδομένο ότι οι κανόνες του κανονισμού εφαρμογής περι-

πιστοποιητικών καλλιέργειας συνάδουν προς τον βασικό κανονισμό. Τα πιστοποιητικά καλλιέργειας σκοπό έχουν να παράσχουν στους παραγωγούς τη δυνατότητα να αλλάζουν μεταποιητική επιχείρηση από τη μια συγκομιδή στην άλλη. Ένα σύστημα που δεν θα προέβλεπε αυτή τη δυνατότητα θα προκαλούσε, κατά τη γνώμη μου, σοβαρούς ενδοιασμούς.

46. Είναι ασφαλώς δυνατό το ενδεχόμενο οι παραγωγοί ακατέργαστου καπνού να κάνουν μόνο σε περιορισμένη κλίμακα χρήση της δυνατότητας να αλλάζουν επιχείρηση μεταποίησης από τη μια συγκομιδή στην άλλη. Είναι πράγματι δυνατό το ενδεχόμενο η επιθυμία αλλαγής μεταποιητικής επιχείρησης να επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, όπως την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού σε σχέση με τις τιμές, το ιδιοκτησιακό καθεστώς στο πλαίσιο των μεταποιητικών επιχειρήσεων, ιδίως το να αποτελούν αυτές συνεταιριστικές επιχειρήσεις των οποίων μέλη είναι οι ίδιοι οι παραγωγοί, και την γεωγραφική απόσταση μεταξύ των μεταποιητικών επιχειρήσεων και των παραγωγών. Επομένως, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι οι παραγωγοί επωφελούνται σε σημαντικό βαθμό από τη δυνατότητα να αλλάζουν μεταποιητική επιχείρηση.

47. Επιπλέον, είναι πιθανόν οι ενδεχόμενες εναλλαγές μεταποιητικών επιχειρήσεων εκ μέρους των παραγωγών να επενεργούν προς την αντίθετη κατεύθυνση, οπότε η συνολική ποσότητα ακατέργαστου καπνού για την οποία μια δεδομένη μεταποιητική επιχείρηση συνάπτει συμβάσεις καλλιέργειας να μην επηρεάζεται σε αξιόλογο βαθμό.

48. Ωστόσο, φυσικά, είναι επίσης δυνατό το ενδεχόμενο μια μεταποιητική επιχείρηση να προσφέρει στους παραγωγούς τόσο ευνοϊκούς όρους ώστε τελικώς να αυξάνεται σημαντικά η συνολική ποσότητα ακατέργαστου καπνού για την οποία η επιχείρηση αυτή συνάπτει συμβάσεις καλλιέργειας και, αντιστρόφως, είναι επίσης δυνατόν μια επιχείρηση να προσφέρει τόσο κακούς όρους ή να προκαλεί τελικώς τέτοια δυσαρέσκεια στους παραγωγούς ώστε να αντιμετωπίζει σοβαρότατες δυσχέρειες για να προμηθευτεί ακατέργαστο καπνό προκειμένου να διατηρήσει σε δραστηριότητα τον παραγωγικό μηχανισμό της και να πρέπει ίσως να κλείσει. Επομένως, είναι ανάγκη να προβλεφθεί ένας μηχανισμός που να παρέχει αχρησιμοποίητες ποσοστώσεις στις επιχειρήσεις που δεν έχουν επαρκή ποσόστωση μεταποίησης για να ικανοποιήσουν τη ζήτηση των παραγωγών.

49. Το σύστημα μεταφοράς ποσοστώσεων μεταξύ επιχειρήσεων μεταποίησης, που προβλέπεται στο άρθρο 10 του κανονισμού εφαρμογής, αποτελεί αναγκαίο τμήμα ενός συστήματος παρέχοντος στον παραγωγό τη δυνατότητα να επιλέγει την επιχείρηση μεταποίησης. Επομένως, η φράση «ποσόστωση που της έχει χορηγηθεί ή που έχει χορηγηθεί στον παραγωγό», στο άρθρο 10 του βασικού κανονισμού, πρέπει να έχει την έννοια ότι αφορά την ποσόστωση που το κράτος μέλος χορήγησε στην επιχείρηση βάσει των ποσοτήτων που μεταποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν, ενδεχομένως, από την αλλαγή μεταποιητικής επιχείρησης εκ μέρους των παραγωγών. Είναι συνεπώς αναγκαίο να πραγματοποιούνται επιστροφές προμηδοτήσεων, εντός των ορίων των τροποποιηθεισών ως ανωτέρω ποσοστώσεων μεταποίησης. Μοναδικός σκοπός του άρθρου 10 είναι να διευκρινίσει ότι μια επιχείρηση δεν μπορεί να συνάπτει συμβάσεις καλλιέργειας και δεν είναι δυνατόν να της αποδίδεται το ποσόν της προμηδοτήσεως εκτός

του πλαισίου του συστήματος των ποσοστώσεων, δεν υφίστανται δε αντικειμενικά στοιχεία που να επιτρέπουν να θεωρηθεί ότι το άρθρο 10 έχει ως σκοπό να παγώσει τις προηγουμένως χορηγηθείσες ποσοστώσεις μεταποιήσεως.

50. Η άποψη αυτή δεν φαίνεται εξάλλου να μπορεί να δημιουργήσει ιδιαίτερες δυσχέρειες στις επιχειρήσεις μεταποίησης. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, τα κράτη μέλη καθορίζουν πράγματι τις ποσοστώσεις μεταποίησης το αργότερο στις 10 Φεβρουαρίου 1993 για τη συγκομιδή του 1993, κατά δε το άρθρο 9, παράγραφος 6, τα πιστοποιητικά καλλιέργειας πρέπει να εκδίδονται το αργότερο στις 31 Μαρτίου του έτους της συγκομιδής. Ανεξάρτητα από το ύψος της ποσοστώσεώς τους μεταποίησης, οι επιχειρήσεις μεταποίησης δεν θα γνωρίζουν τις ποσότητες που πρόκειται να παραλάβουν για μεταποίηση μετά τη συγκομιδή παρά μόνον αφότου θα έχουν συναφθεί οι συμβάσεις καλλιέργειας με τους παραγωγούς. Η μεταφορά ποσοστώσεων σύμφωνα με τις ποσότητες που αποτέλεσαν αντικείμενο συμβάσεων καλλιέργειας, ακόμη και αν αυτές υπερβαίνουν τις αρχικώς καθορισθείσες ποσοστώσεις, παρέχει στις μεταποιητικές επιχειρήσεις τη βεβαιότητα ότι, εφόσον συνάπτουν συμβάσεις καλλιέργειας, θα διαθέτουν επαρκή στοιχεία για να προσαρμόζουν τη σύναψη συμβάσεων με τη βιομηχανία καπνού ανάλογα με την ποσότητα την οποία μπορούν να αναμένουν ότι θα τους παραδοθεί για μεταποίηση.

51. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα προαναφερθέντα ερωτήματα ότι το άρθρο 10 του βασικού κανονισμού έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή δεν απαγορεύει στις επιχειρήσεις μεταποίησης να συνάπτουν συμβάσεις καλλιέργειας και να τους αποδίδεται η προμηδοτήση για

ποσότητες που υπερβαίνουν τις αρχικώς χορηγηθείσες ποσοτώσεις μεταποιήσεως, εφόσον υπήρξε μεταφορά ποσοτώσεων βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής.

Η τρίτη κατηγορία ερωτημάτων: Επιτρέπεται η θέσπιση κατ' αποκοπήν εφεδρικών ποσοτήτων;

52. Με το ερώτημα 3 στις υποθέσεις C-254/94 και C-269/94, καθώς και με το ερώτημα 4 στην υπόθεση C-255/94, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν, όπως προείπα, αν το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή απαγορεύει στα κράτη μέλη να σχηματίζουν καθορισμένες εκ των προτέρων εφεδρικές ποσότητες ανά ομάδα ποικιλιών, για να τις κατανέμουν μεταξύ των παραγωγών που υπέστησαν απώλειες λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη το μέγεθος της απώλειας που υπέστη ο κάθε παραγωγός.

53. Οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων, ότι το άρθρο 9, παράγραφος 3, έχει την έννοια ότι οι εθνικές αρχές οφείλουν να καθορίζουν πρόσθετες ποσότητες αναφοράς βάσει κριτηρίων που λαμβάνουν υπόψη την πραγματική μείωση που υπέστη ο παραγωγός. Στην Ιταλία, καθορίζεται κατ' αρχάς ο μέσος όρος της παραγωγής του συγκεκριμένου παραγωγού, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 1989-1991, για να του χορηγηθεί εν συνεχεία μια πρόσθετη ποσότητα αναφοράς. Ωστόσο, το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής έχει την έννοια ότι πρέπει να χορηγείται κατ' αρχάς μια πρόσθετη ποσότητα αναφοράς, λαμβανομένης υπόψη της απώλειας που

υπέστη ο παραγωγός, και εν συνεχεία να υπολογίζεται ο μέσος όρος της διαμορφωμένης έτσι παραγωγής.

54. Η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η κατανομή της εφεδρικής ποσότητας ανά ομάδα ποικιλιών είναι σύμφωνη προς το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής. Η εφεδρική ποσότητα που κατανέμεται στους παραγωγούς οι οποίοι υπέστησαν απώλειες λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, καθώς και οι ποσοτώσεις που χορηγούνται στις μεταποιητικές επιχειρήσεις, δεν πρέπει στο σύνολό τους να υπερβαίνουν την ποσόστωση του οικείου κράτους μέλους. Επομένως, είναι ανάγκη η εφεδρική ποσότητα να λαμβάνεται από την ποσόστωση μεταποιήσεως.

55. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής αφήνει στα κράτη μέλη ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά τον καθορισμό των πρόσθετων ποσοτήτων αναφοράς. Αν ένας παραγωγός υπέστη, λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, απώλειες κατά την περίοδο μιας και μόνης συγκομιδής, πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αποδεικνύει την εξαιρετικά μικρή ποσότητα της συγκομιδής και να επιτυγχάνει την αναγωγή της παραγωγής του, για το συγκεκριμένο έτος, σε ένα επίπεδο που να αντιστοιχεί στο μέσο επίπεδο του τομέα. Ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο σχηματισμός εφεδρικής ποσότητας, υπολογιζόμενης σε σχέση με τις παραχθείσες ποσότητες των διαφόρων ποικιλιών καπνού και λαμβανομένου υπόψη ότι ορισμένες ποικιλίες είναι πιο εκτεθειμένες στις καταστροφές απ' ό,τι άλλες, είναι σύμφωνος προς το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής.

56. Ενόψει της διατύπωσης του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής, δεν χωρεί καμία σχεδόν αμφιβολία, κατά τη γνώμη μου, ότι η διάταξη αυτή εφαρμόζεται σε περίπτωση ασυνήθως χαμηλής παραγωγής κατά τη διάρκεια ενός και μόνον έτους συγκομιδής. Η διάταξη αυτή προβλέπει ότι το κράτος μέλος καθορίζει, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, «την ποσότητα που πρέπει να ληφθεί υπόψη, κατά την κατάρτιση του σχετικού πιστοποιητικού καλλιέργειας, για τη συγκομιδή του εν λόγω έτους». Η διατύπωση αυτή συνεπάγεται αναγκαστικά ότι πρώτα χορηγείται μια πρόσθετη ποσότητα αναφοράς για το έτος κατά το οποίο η παραγωγή ήταν ασυνήθως χαμηλή και εν συνεχεία υπολογίζεται ο μέσος όρος της διαμορφωόμενης κατ' αυτόν τον τρόπο παραγωγής κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 1989-1991.

57. Το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής δεν περιέχει διατάξεις σχετικά με το ύψος της πρόσθετης ποσότητας αναφοράς που αναλογεί στον παραγωγό ο οποίος υπέστη απώλειες λόγω εξαιρετικών περιστάσεων. Το άρθρο 9, παράγραφος 3, δεν επιβάλλει επομένως τον καθορισμό πρόσθετης ποσότητας αναφοράς που να αντιστοιχεί στην απώλεια που πράγματι υπέστη ο παραγωγός. Επομένως, στα κράτη μέλη αναγνωρίστηκε ευρεία εξουσία εκτιμήσεως, όσον αφορά τον προσδιορισμό της πρόσθετης ποσότητας αναφοράς. Ωστόσο, το συμπέρασμα που πρέπει να εξαχθεί, για λόγους δικαιοσύνης, είναι ότι η πρόσθετη ποσότητα αναφοράς πρέπει να καθορίζεται με αντικειμενικό τρόπο σε σχέση με την απώλεια του συγκεκριμένου παραγωγού. Δεν υπάρχουν στον βασικό κανονισμό στοιχεία, βάσει των οποίων να μπορεί να απαιτηθεί μια μαθηματικώς τέλεια κατανομή των πρόσθετων ποσοτήτων αναφοράς μεταξύ των πληγέντων παραγωγών, ανάλογα με την απώλεια που πράγματι υπέστη καθένας από αυτούς. Πρόκειται εδώ ακριβώς για μια εξουσία εκτιμήσεως, η οποία εξάλλου

ασκείται κατά τον καθορισμό του ύψους των ενδεχομένων ποσοτήτων αναφοράς.

58. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, τα κράτη μέλη καθορίζουν τις ποσοτώσεις μεταποιήσεως για καθεμία από τις επιχειρήσεις μεταποίησης το αργότερο στις 10 Φεβρουαρίου 1993 για τη συγκομιδή του 1993. Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 6, τα πιστοποιητικά καλλιέργειας εκδίδονται το αργότερο στις 31 Μαρτίου του έτους της συγκομιδής. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 9, παράγραφος 3, πρόσθετες ποσότητες αναφοράς υπεισέρχονται στη βάση υπολογισμού των πιστοποιητικών καλλιέργειας και πρέπει, επομένως, να χορηγούνται το αργότερο στο πλαίσιο της εκδόσεως των πιστοποιητικών αυτών. Οι πρόσθετες ποσότητες αναφοράς, όπως και οι χορηγούμενες στις επιχειρήσεις ποσοτώσεις μεταποιήσεως, λαμβάνονται από την ποσόστωση του κράτους μέλους. Επομένως, πλην της περιπτώσεως κατά την οποία οι πρόσθετες ποσότητες αναφοράς χορηγούνται πριν από τον καθορισμό των ποσοτώσεων μεταποιήσεως στις επιχειρήσεις, είναι αναγκαίο να διατηρείται ως εφεδρεία ένα τμήμα της ποσοτώσεως του κράτους μέλους προκειμένου να χορηγούνται μεταγενέστερα πρόσθετες ποσότητες αναφοράς. Μια μεταγενέστερη χορήγηση πρόσθετων ποσοτήτων αναφοράς εντός των ορίων μιας εκ των προτέρων καθορισθείσας εφεδρικής ποσότητας μπορεί να συνεπάγεται — ανάλογα με τους όρους καθορισμού της εφεδρικής ποσότητας — την αδυναμία χορηγήσεως στον ενδιαφερόμενο παραγωγό πρόσθετης ποσότητας αναφοράς καλύπτουσας εξ ολοκλήρου την πραγματική απώλεια. Όπως προαναφέρθηκε, ούτε μια τέτοια αντιστοιχία μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί υποχρέωση βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 3. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ο προσδιορισμός της διατηρούμενης ως εφεδρείας ποσότητας επαφίεται στη διάκριση των κρατών μελών.

59. Ο προσδιορισμός μιας διατηρούμενης ως εφεδρικής ποσότητας, υπολογιζόμενη σε σχέση με τις ποσότητες που αντιστοιχούν στις διάφορες ποικιλίες και λαμβανομένου υπόψη ότι ορισμένες ποικιλίες είναι πιο εκτεθειμένες από άλλες στις φυσικές καταστροφές, πρέπει κατά τη γνώμη μου να συνεπάγεται τη συνεκτίμηση των χαρακτηριστικών διαφορών μεταξύ των διαφόρων ποικιλιών και πρέπει, επομένως, να πληροί τις προϋποθέσεις της αντικειμενικής και επίσης βάσει διαχείρισης των ποσοτήτων αναφοράς.

60. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στα προπαρατεθέντα ερωτήματα την απάντηση ότι το άρθρο 9, παράγραφος 3, έχει την έννοια ότι δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να σχηματίζουν εκ των προτέρων εφεδρικές ποσότητες — διαφοροποιημένες ανά ομάδα ποικιλιών, υπολογιζόμενες σύμφωνα με το ύψος των διαφόρων ποικιλιών και λαμβανομένου υπόψη ότι ορισμένες ποικιλίες είναι πιο εκτεθειμένες από άλλες στις φυσικές καταστροφές — για να προβαίνουν μεταγενέστερα στην κατανομή τους μεταξύ των παραγωγών που έχουν υποστεί απώλειες λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, λαμβανομένης υπόψη της απώλειας που υπέστη ο συγκεκριμένος παραγωγός, αλλά χωρίς να υπάρχει συναφώς πλήρης κατ' ανάγκην αντιστάθμιση.

Η τέταρτη κατηγορία ερωτημάτων: Πρέπει να χορηγείται ένα ενιαίο πιστοποιητικό καλλιέργειας σε μια ένωση παραγωγών;

61. Με το ερώτημα 4 στην υπόθεση C-254/94, το αιτούν δικαστήριο, όπως προαναφέρθηκε, ερωτά κατ' ουσίαν αν οι διατάξεις του άρθρου 21, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 2, τρίτη περίπτωση,

του κανονισμού εφαρμογής έχουν την έννοια ότι απαγορεύουν στα κράτη μέλη να θεσπίζουν διατάξεις που αποκλείουν τη δυνατότητα να χορηγείται ένα ενιαίο πιστοποιητικό καλλιέργειας και/ή μια ενιαία ποσόστωση παραγωγής σε ενώσεις παραγωγών που έχουν ως σκοπό την προώθηση και ενθάρρυνση της καλλιέργειας του καπνού εκ μέρους των μελών τους αναλαμβάνοντας επιπλέον την πρώτη μεταποίηση του καπνού εντός των εγκαταστάσεών τους.

62. Η FAT διατείνεται ότι είναι παραγωγός, κατά την έννοια του άρθρου 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού εφαρμογής, δεδομένου ότι αποτελεί μορφή εταιρίας μεταξύ κατόχων γεωργικών εκμεταλλεύσεων που αντιστοιχεί ακριβώς στο πρότυπο της ενώσεως παραγωγών που διαλαμβάνεται στο άρθρο 21 του κανονισμού εφαρμογής.

63. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το άρθρο 21 του κανονισμού εφαρμογής έχει ως σκοπό να διασφαλίζει τη δίκαιη κατανομή, μεταξύ των μελών της ενώσεως, της χορηγούμενης στην ένωση παραγωγών ποσότητας. Τα πιστοποιητικά καλλιέργειας πρέπει να μπορούν να εκδίδονται επ' ονόματι μιας ενώσεως παραγωγών, εφόσον η ένωση αυτή μπορεί να θεωρηθεί ως παραγωγός κατά την έννοια του άρθρου 2, τρίτη περίπτωση. Ένας παραγωγός που είναι μέλος μιας τέτοιας ενώσεως πρέπει να μπορεί να την εγκαταλείπει χωρίς να υφίσταται κύρωση όσον αφορά τις ποσοστώσεις παραγωγής.

64. Θα ήθελα να τονίσω ότι ο όρος παραγωγός κατά την έννοια του άρθρου 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού εφαρμογής ορίζεται πολύ ευρέως ως κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση των προσώπων αυτών που παραδίδει σε επιχείρηση μεταποίησης ακατέργαστο καπνό, τον οποίο έχει παράγει το ίδιο ή ένα από τα μέλη της ενώσεως, στο όνομά του και για λογαριασμό του, στο πλαίσιο συμβάσεως καλλιέργειας συναφθείσας από το ίδιο ή στο όνομά του. Μία ένωση του διαλαμβανόμενου στο ερώτημα είδους εμπίπτει στον ορισμό αυτόν, εφόσον τα μέλη ασκούν δραστηριότητα παραγωγής και ο καπνός παραδίδεται στην επιχείρηση μεταποίησης (η οποία δεν είναι άλλη από την ίδια την ένωση). Δεν υπάρχει τίποτα στη διάταξη αυτή που να εμποδίζει τις ενώσεις αυτές να θεωρούνται παραγωγοί στις περιπτώσεις κατά τις οποίες προβαίνουν και στη μεταποίηση του ακατέργαστου καπνού. Επομένως, φρονώ ότι μια ένωση όπως αυτή που αναφέρεται στο ερώτημα πρέπει να θεωρείται παραγωγός κατά την έννοια του άρθρου 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού εφαρμογής.

65. Το άρθρο 21 του κανονισμού εφαρμογής έχει ως σκοπό να διασφαλίζει τη δίκαιη κατανομή μεταξύ όλων των μελών της ενώσεως κάθε ποσοστώσεως ή πιστοποιητικού καλλιέργειας που χορηγείται υπέρ της εν λόγω ενώσεως παραγωγών. Το άρθρο 21 προϋποθέτει επομένως ότι οι ποσοστώσεις ή τα πιστοποιητικά καλλιέργειας μπορούν να χορηγούνται σε ενώσεις παραγωγών. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτή η άποψη της Επιτροπής ότι ένας παραγωγός που είναι μέλος ενώσεως πρέπει να μπορεί να την εγκαταλείπει χωρίς να εκτίθεται σε οποιαδήποτε μορφή κυρώσεως κατά τον καθορισμό των ποσοστώσεων. Αυτό αποτελεί, εξάλλου, αναπόσπαστο τμήμα ενός συστήματος που σκοπό έχει να δημιουργήσει ελεύθερο ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων παρέχοντας στους

παραγωγούς τη δυνατότητα να μεταβαίνουν από μια επιχείρηση σε άλλη.

66. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο προπαρατεθέν ερώτημα την απάντηση ότι η διάταξη του άρθρου 21 σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού εφαρμογής έχει την έννοια ότι απαγορεύεται στα κράτη μέλη να προβλέπουν διατάξεις αποκλείουσες τη χορήγηση ενός ενιαίου πιστοποιητικού καλλιέργειας και/ή μιας ενιαίας ποσοστώσεως παραγωγής σε ενώσεις παραγωγών που συνιστώνται με σκοπό να προωθήσουν και να ενθαρρύνουν την καλλιέργεια του καπνού εκ μέρους των μελών τους, αναλαμβάνοντας εκ παραλλήλου την πρώτη μεταποίηση του καπνού εντός των εγκαταστάσεών τους.

Η πέμπτη κατηγορία ερωτημάτων: Μπορούν να εφαρμοστούν διαφορετικοί κανόνες για τον υπολογισμό της ποσότητας αναφοράς;

67. Με το ερώτημα 5 στην υπόθεση C-255/94, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν, όπως προαναφέρθηκε, αν τα άρθρα 9, παράγραφος 1, και 10, παράγραφος 1, έχουν την έννοια ότι οι επιχειρήσεις μεταποίησης μπορούν να κατανέμονται σε επτά χωριστές κατηγορίες, στις οποίες εφαρμόζονται διαφορετικοί κανόνες υπολογισμού της τριετούς περιόδου αναφοράς, καθώς και αν στους παραγωγούς εφαρμόζονται διαφορετικοί κανόνες υπολογισμού της ποσοστώσεως παραγωγής ανάλογα με την επιχείρηση μεταποίησης στην οποία προέβησαν σε

παραδόσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

68. Το ερώτημα αυτό, κατά το περιεχόμενό του, αφορά συγχρόνως και το άρθρο 9, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού. Από τον συνδυασμό της διατάξεως αυτής με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής προκύπτει ότι το μέρος της χορηγηθείσας στο κράτος μέλος ποσοστώσεως που αναλογεί σε κάθε επιχείρηση μεταποίησης ισούται προς το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η μέση ποσότητα της επιχείρησεως (= η ποσότητα αναφοράς) σε σχέση με το άθροισμα των μέσων ποσοτήτων που παραδόθηκαν για μεταποίηση κατά τα έτη 1989, 1990 και 1991.

69. Η Επιτροπή, με το από 20 Ιανουαρίου 1993 έγγραφό της προς το ιταλικό Υπουργείο Γεωργίας και Δασών, εξέθεσε ότι η αρχή που διέπει τον βασικό κανονισμό, όσον αφορά τις ποσότητες αναφοράς των μεταποιητικών επιχειρήσεων, περιέχεται στο άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, σύμφωνα με το οποίο η ποσότητα αναφοράς καθορίζεται στο επίπεδο του μέσου όρου των ποσοτήτων που μεταποιήθηκαν από την επιχείρηση κατά τα τρία προηγούμενα του έτους της τελευταίας συγκομιδής έτη (δηλαδή 1989, 1990 και 1991).

Κατά το εν λόγω έγγραφο, η αρχή αυτή διασπάται από το άρθρο 9, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, κατά το οποίο σε μια επιχείρηση που άρχισε τη δραστηριότητά της μόλις το 1990 και επομένως δεν άσκησε δραστηριότητες μεταποίησης κατά τα τρία προηγούμενα του έτους της τελευταίας συγκομιδής έτη χορηγείται ποσότητα αναφοράς αντιστοιχούσα στην ετήσια μέση ποσότητα που η επιχείρηση μεταποίησε κατά τα δύο προηγούμενα της τελευταίας

συγκομιδής έτη. Σε μια επιχείρηση που άρχισε τη δραστηριότητα μεταποίησης μόλις το 1991 χορηγείται, κατ' ανάλογο τρόπο, ποσότητα αναφοράς αντιστοιχούσα στην ποσότητα που μεταποίησε η επιχείρηση κατά το έτος αυτό. Ωστόσο, κατά την άποψη της Επιτροπής, οι ευνοϊκοί αυτοί κανόνες δεν τυγχάνουν εφαρμογής παρά μόνον αν η επιχείρηση συνέχισε τις δραστηριότητές της το 1991 (εάν άρχισαν το 1990) και το 1992, δεδομένου ότι πρόκειται για εξαίρεση από την αρχή που περιέχεται στο άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του βασικού κανονισμού και ότι τέτοιου είδους παρεκκλίσεις πρέπει να ερμηνεύονται στενά.

Το έγγραφο της Επιτροπής απαριθμεί πέντε κατηγορίες για τις οποίες, κατά την άποψη της Επιτροπής, ισχύει η αρχή που τίθεται με το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο. Η πρώτη κατηγορία αφορά επιχειρήσεις που προέβησαν σε μεταποίηση κατά τα τρία έτη της περιόδου αναφοράς. Οι λοιπές τρεις κατηγορίες αφορούν επιχειρήσεις που προέβησαν σε μεταποίηση κατά ένα ή δύο έτη κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Αν προστεθούν οι δύο προαναφερθείσες κατηγορίες, που εμπίπτουν στο άρθρο 9, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, υφίστανται συνολικά επτά διαφορετικές κατηγορίες.

70. Οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης παρατηρούν ότι η εγκύκλιος 368/G της 1ης Μαρτίου 1993 κατανέμει, σύμφωνα με ένα ανάλογο πρότυπο, τις επιχειρήσεις μεταποίησης σε επτά διαφορετικές κατηγορίες, για τις οποίες ισχύουν διαφορετικοί τύποι υπολογισμού των ποσοτήτων αναφοράς που

πρόκειται να χρησιμοποιηθούν κατά τον καθορισμό των ποσοτώσεων μεταποιήσεως. Η ποσόστωση παραγωγής που χορηγείται σ' έναν παραγωγό για το 1993 προσδιορίζεται κατ' εφαρμογήν του τύπου που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό της ποσότητας αναφοράς που χορηγείται στην επιχείρηση μεταποίησης στην οποία ο συγκεκριμένος παρέδωσε τον καπνό του. Αυτό συνεπάγεται χρησιμοποίηση διαφορετικών τύπων κατά τον καθορισμό των ποσοτώσεων παραγωγής ανάλογα με το αν ο συγκεκριμένος παραγωγός προέβη σε παραδόσεις προς την τάδε ή προς τη δείνα επιχείρηση μεταποίησης. Στους παραγωγούς που μέχρι τότε παρήγαγαν τις ίδιες ποσότητες χορηγούνται ως εκ τούτου πολύ διαφορετικές ποσοτώσεις. Η προκύπτουσα ζημία είναι τόσο προφανής όσο και οφειλόμενη σε απρόβλεπτους παράγοντες και συνιστά πηγή πρόδηλης αδικίας. Σε μια επιχείρηση που δεν άρχισε τις δραστηριότητές της παρά το 1991 θα χορηγηθεί ποσόστωση μεταποίησης σε αναλογία αποκλειστικά προς την ποσότητα που μεταποίησε η εν λόγω επιχείρηση κατά το έτος αυτό. Ως εκ τούτου, οι νέες επιχειρήσεις ευνοούνται εις βάρος των υφισταμένων.

71. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι κανόνες υπολογισμού των ποσοτώσεων περιέχονται στο άρθρο 9 του βασικού κανονισμού και ότι τα άρθρα 9, παράγραφος 1, και 10, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, τα οποία αναφέρονται στο προδικαστικό ερώτημα, απλώς ρυθμίζουν τις συνέπειες από την εφαρμογή του άρθρου 9 του βασικού κανονισμού. Γενικώς, οι κανόνες αυτοί συνεπάγονται ότι οι επιχειρήσεις που μεταποίησαν μεγαλύτερες ποσότητες κατά την περίοδο αναφοράς δικαιούνται υψηλότερης ποσοτώσεως μεταποίησης, ενώ επιχειρήσεις που μεταποίησαν λιγότερο δικαιούνται χαμηλότερης ποσοτώσεως. Η λύση αυτή φαίνεται ότι είναι η πλέον ορθή και δίκαιη. Οι διατάξεις που περιέχονται στο άρθρο 9,

παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του βασικού κανονισμού έχουν, κατά την άποψη της Επιτροπής, ως σκοπό να παράσχουν στις νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις μεταποίησης τη δυνατότητα να λάβουν ποσόστωση μεταποίησης. Θα ήταν άδικο στην περίπτωση μιας επιχείρησης που δεν άρχισε τις δραστηριότητές της παρά το 1991 να διαιρεθεί η ποσότητα που μεταποίησε κατά το έτος αυτό διά του τρία κατά τον καθορισμό της ποσότητάς της αναφοράς, ως εάν η επιχείρηση είχε προβεί σε μεταποίηση το 1989 και το 1990.

72. Επισημαίνω ότι το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του βασικού κανονισμού θέτει την αρχή της κατανομής των ποσοτώσεων μεταποίησης μεταξύ των μεταποιητικών επιχειρήσεων. Σύμφωνα με τον κανόνα αυτό, η ποσότητα αναφοράς κάθε επιχείρησης μεταποίησης υπολογίζεται διαιρώντας διά του τρία τη συνολική ποσότητα που μεταποιοήθηκε, κατά τη διάρκεια της τριετούς περιόδου αναφοράς, από τη συγκεκριμένη επιχείρηση. Η ποσόστωση μεταποίησης, που προκύπτει από την υπολογισθείσα κατ' αυτόν τον τρόπο ποσότητα αναφοράς, κατανέμεται, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, μεταξύ των παραγωγών της επιχείρησης ανάλογα με τις παραδόσεις που πραγματοποίησαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

73. Όπως εξέθεσε η Επιτροπή, θα ήταν άδικο η ποσότητα που μια επιχείρηση, η οποία άρχισε τις δραστηριότητές της μόλις το 1991, μεταποίησε κατά το έτος αυτό να διαιρούνταν διά του τρία κατά τον καθορισμό της ποσότητάς της αναφοράς ως εάν η επιχείρηση είχε προβεί σε μεταποίηση το 1989 και το 1990. Θα ήταν ομοίως άδικο οι ποσότητες που μια επιχείρηση, η οποία

άρχισε τις δραστηριότητές της το 1990, μεταποίησε το 1990 και το 1991 να διαιρούνταν διά του τρία κατά τον καθορισμό της ποσότητάς της αναφοράς, ως εάν είχε προβεί σε μεταποίηση και το 1989. Για τον λόγο αυτό, το άρθρο 9, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του βασικού κανονισμού διασφαλίζει σε τέτοιες νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις ότι ο καθορισμός της ποσοστώσεώς τους μεταποιήσεως θα είναι ανάλογος προς τον μέσο όρο των ποσοτήτων που παραδόθηκαν για μεταποίηση το 1990 και/ή το 1991. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η θεμελιώδης αρχή ότι οι επιχειρήσεις που μεταποίησαν μεγαλύτερες ποσότητες κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς δικαιούνται υψηλότερης ποσοστώσεως μεταποιήσεως, ενώ οι επιχειρήσεις που μεταποίησαν μικρότερες ποσότητες δικαιούνται χαμηλότερης ποσοστώσεως, μπορεί να εφαρμοστεί και στις νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις. Ο κανόνας που περιέχεται στο άρθρο 9, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του βασικού κανονισμού συνεπάγεται ότι στις επιχειρήσεις που αφορά ο κανόνας αυτός χορηγείται ποσόστωση μεταποιήσεως τέτοια ώστε οι παραγωγοί που έχουν προβεί σε παραδόσεις προς τις επιχειρήσεις αυτές να μην περιέλθουν, κατά την κατανομή που πραγματοποιείται μεταγενέστερα βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, σε μειονεκτική θέση σε σχέση με τους παραγωγούς που παρέδωσαν σε επιχειρήσεις οι οποίες μεταποίησαν καθ' όλη την περίοδο αναφοράς.

74. Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις που μεταποίησαν ακατέργαστο καπνό καθ' όλη την τριετή περίοδο αναφοράς, επομένως και κατά το 1989, έτος κατά το οποίο, σύμφωνα με τα διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία, η συγκομιδή ήταν ελλιπής λόγω ατμοσφαιρικών συνθηκών, έχουν, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, ποσότητα μεταποιήσεως κατά μέσο όρο χαμηλότερη απ' ό,τι επιχειρήσεις που άρχισαν να μεταποιούν

ακατέργαστο καπνό μόνο μετά το 1989. Λόγω της χαμηλότερης ποσοστώσεως που χορηγήθηκε στην επιχείρηση μεταποιήσεως, οι παραγωγοί που παρέδωσαν το 1991 ακατέργαστο καπνό στις επιχειρήσεις που είχαν επίσης προβεί σε μεταποίηση το 1989 λαμβάνουν περαιτέρω χαμηλότερη ποσόστωση από εκείνη των παραγωγών που προέβησαν το 1991 σε παραδόσεις προς επιχειρήσεις που άρχισαν να μεταποιούν καπνό μόλις μετά το 1989 και οι οποίες, επομένως, δεν υπέστησαν τα δυσμενή αποτελέσματα του 1989. Το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής, το οποίο αφορά τη χορήγηση πρόσθετων ποσοτήτων αναφοράς σε περίπτωση εξαιρετικών περιστάσεων, σκοπεύει ωστόσο ακριβώς στο να αντισταθμίσει τις συνέπειες τέτοιων εξαιρετικών περιστάσεων. Επομένως, η παρούσα έλλειψη ισορροπίας μεταξύ επιχειρήσεων που μεταποίησαν καπνό καθ' όλη την τριετή περίοδο αναφοράς και επιχειρήσεων που άρχισαν να μεταποιούν καπνό μετά το 1989 πρέπει να θεραπευθεί μέσω του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής.

75. Όπως προκύπτει από την προηγηθείσα εξέταση, οι δύο κανονισμοί απηχούν ένα λογικό και συνεκτικό σύστημα το οποίο σκοπό έχει να διασφαλίσει μια όσο το δυνατόν περισσότερο ορθολογική και δίκαιη κατανομή των ποσοστώσεων μεταποιήσεως και καλλιέργειας σε σχέση με τις συγκομιθείσες κατά τη διάρκεια των περιόδων αναφοράς ποσότητες.

76. Ωστόσο, οι διατάξεις του άρθρου 9, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού δεν κάνουν διάκριση μεταξύ επτά διαφορετικών κατηγοριών, όπως εκτίθεται στο ερώτημα,

στο από 20 Ιανουαρίου 1993 έγγραφο της Επιτροπής και στην ιταλική εγκύκλιο 368/G της 1ης Μαρτίου 1993, αλλά μόνο μεταξύ τριών χωριστών κατηγοριών, ήτοι:

- πρώτον, του βασικού κανόνα του άρθρου 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο,
- δεύτερον, του άρθρου 9, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, που αφορά τις επιχειρήσεις οι οποίες άρχισαν τη δραστηριότητά τους μόλις μετά την έναρξη της περιόδου αναφοράς,
- του άρθρου 9, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο, που αφορά τις επιχειρήσεις οι οποίες άρχισαν τη δραστηριότητά τους μόλις κατά το προ της συγκομιδής έτος ή κατά το προηγούμενο έτος.

77. Δεν μπορεί προφανώς να αποκλειστεί ο σχηματισμός υποκατηγοριών στο πλαίσιο των τριών προαναφερθεισών κατηγοριών, στην περίπτωση που πρέπει να διευκρινιστεί ποιον αφορούν οι διάφορες κατηγορίες. Ωστόσο, μια τέτοια υποδιαίρεση δεν μπορεί να έχει παρά παιδαγωγικό ή διοικητικό χαρακτήρα, για παράδειγμα στο πλαίσιο της καταρτίσεως εγκυκλίων και διοικητικών εντύπων. Στο πλαίσιο των τριών προαναφερθεισών κατηγοριών, απαιτείται, ανεξάρτητα από τέτοιες υποδιαιρέσεις, να αντιμετωπίζονται οι επιχειρήσεις μεταποιήσεως επί ίσης βάσεως κατά τον καθορισμό των ποσοστώσεων και, επομένως, να καθορίζεται η ποσότητα αναφοράς, και συνεπώς και η ποσόστωση μεταποιήσεως, κατ' εφαρμογήν του τρόπου υπολογισμού που ισχύει για την

κατηγορία στην οποία υπάγεται η σχετική υποκατηγορία.

78. Το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής ορίζει ότι η επιχείρηση μεταποιήσεως χορηγεί στους παραγωγούς της πιστοποιητικά καλλιέργειας εντός των ορίων της ποσοτώσεως της μεταποιήσεως. Αυτό αποτελεί την αναγκαία συνέπεια του συστήματος των ποσοτώσεων σε επίπεδο παραγωγών. Ένα σύστημα που εφαρμόζει στους παραγωγούς τον τύπο υπολογισμού που ισχύει για την επιχείρηση στην οποία έχουν παραδώσει τον ακατέργαστο καπνό συνεπάγεται ακριβώς ότι, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, στους παραγωγούς χορηγείται ποσόστωση εντός των ορίων της ποσοτώσεως μεταποιήσεως που έχει χορηγηθεί στην μεταποιητική επιχείρησή τους. Το άρθρο 9, παράγραφος 1, έχει, επομένως, την έννοια ότι στους παραγωγούς εφαρμόζονται διαφορετικοί κανόνες υπολογισμού της ποσοτώσεως παραγωγής, ανάλογα με την επιχείρηση μεταποιήσεως στην οποία παρέδωσαν τον ακατέργαστο καπνό κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

79. Φρονώ ότι, όπως υποβλήθηκε η υπόθεση από το αιτούν δικαστήριο και όπως προέκυψε από τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν συντρέχει λόγος για να αποφανθεί το Δικαστήριο ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα αν καθεμία από τις επτά κατηγορίες που αναφέρονται στην ιταλική εγκύκλιο και στο από 20 Ιανουαρίου 1993 έγγραφο της Επιτροπής αντιμετωπίστηκε κατά τρόπο ορθό σε σχέση με τους τρεις διαφορετικούς τρόπους υπολογισμού που προβλέπονται στο άρθρο 9, παρά-

γραφος 3, πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του βασικού κανονισμού.

80. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο υποβληθέν ερώτημα την απάντηση ότι το άρθρο 9, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού έχει την έννοια ότι οι επιχειρήσεις μεταποίησης πρέπει να κατανέμονται σε μια από τις τρεις κατηγορίες που αντιστοιχούν στο πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του βασικού κανονισμού, οπότε καθεμία από τις κατηγορίες υπάγεται σε διαφορετικό σύστημα υπολογισμού των ποσοστώσεων μεταποίησης. Τίποτα δεν απαγορεύει την

υποδιαίρεση καθεμιάς από τις τρεις κατηγορίες, στο πλαίσιο της διαχείρισης του συστήματος αυτού, υπό την προϋπόθεση ότι η ποσότητα αναφοράς και, συνεπώς, η ποσόστωση μεταποίησης που χορηγείται στη συγκεκριμένη επιχείρηση μεταποίησης καθορίζονται κατ' εφαρμογήν του τρόπου υπολογισμού που ορίζεται για την κατηγορία στην οποία υπάγεται η συγκεκριμένη υποκατηγορία. Το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής έχει την έννοια ότι οι παραγωγοί υπάγονται σε διαφορετικούς κανόνες υπολογισμού των ποσοστώσεων παραγωγής, ανάλογα με την επιχείρηση μεταποιήσεως στην οποία παρέδωσαν ακατέργαστο καπνό κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

Πρόταση

81. Κατόπιν των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει τις ακόλουθες απαντήσεις στα ερωτήματα που του υπέβαλε το tribunale Amministrativo Regionale del Lazio, λαμβανομένου υπόψη ότι η αρίθμηση αντιστοιχεί στην κατάταξη των ερωτημάτων στην οποία προέβην ανωτέρω:

- 1) Από τη διενεργηθείσα υπό το φως των περιεχομένων στις διατάξεις περί παραπομπής παρατηρήσεων και των λοιπών στοιχείων που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης των άρθρων 3, παράγραφος 3, και 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3477/92 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 1992, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος ποσοστώσεων στον τομέα του ακατέργαστου καπνού για τη συγκομιδή των ετών 1993 και 1994, όπως τροποποιήθηκε τελικώς με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1668/93 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 1993, δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος τους.
- 2) Το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2075/92 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1992, για την κοινή οργάνωση αγοράς του ακατέργαστου καπνού, έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή δεν απαγορεύει στις επιχειρήσεις μεταποίησης να συνάπτουν συμβάσεις καλλιέργειας και να τους αποδίδεται η

πριμοδότηση για ποσότητες που υπερβαίνουν τις αρχικώς χορηγηθείσες ποσοστώσεις μεταποίησης, εφόσον υπήρξε μεταφορά ποσοστώσεων βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3477/92 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 1992, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος ποσοστώσεων στον τομέα του ακατέργαστου καπνού για τη συγκομιδή των ετών 1993 και 1994, όπως τροποποιήθηκε τελικώς με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1668/93 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 1993.

- 3) Το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3477/92 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 1992, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος ποσοστώσεων στον τομέα του ακατέργαστου καπνού για τη συγκομιδή των ετών 1993 και 1994, όπως τροποποιήθηκε τελικώς με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1668/93 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 1993, έχει την έννοια ότι δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να σχηματίζουν εκ των προτέρων εφεδρικές ποσότητες — διαφοροποιημένες ανά ομάδα ποικιλιών, υπολογιζόμενες σύμφωνα με το ύψος των διαφόρων ποικιλιών και λαμβανομένου υπόψη ότι ορισμένες ποικιλίες είναι πιο εκτεθειμένες από άλλες στις φυσικές καταστροφές — για να προβαίνουν μεταγενέστερα στην κατανομή τους μεταξύ των παραγωγών που έχουν υποστεί απώλειες λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, λαμβανομένης υπόψη της απώλειας που υπέστη ο συγκεκριμένος παραγωγός, αλλά χωρίς να υπάρχει συναφώς πλήρης κατ' ανάγκην αντιστάθμιση.
- 4) Η διάταξη του άρθρου 21, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3477/94 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 1992, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος ποσοστώσεων στον τομέα του ακατέργαστου καπνού για τη συγκομιδή των ετών 1993 και 1994, όπως τροποποιήθηκε τελικώς με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1668/93 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 1993, έχει την έννοια ότι απαγορεύεται στα κράτη μέλη να προβλέπουν διατάξεις αποκλείουσες τη χορήγηση ενός ενιαίου πιστοποιητικού καλλιέργειας και/ή μιας ενιαίας ποσοστώσεως παραγωγής σε ενώσεις παραγωγών που συνιστώνται με σκοπό να προωθήσουν και να ενθαρρύνουν την καλλιέργεια του καπνού εκ μέρους των μελών τους, αναλαμβάνοντας εκ παραλλήλου την πρώτη μεταποίηση του καπνού εντός των εγκαταστάσεών τους.
- 5) Το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2075/92 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1992, για την κοινή οργάνωση αγοράς του ακατέργαστου καπνού, έχει την έννοια ότι οι επιχειρήσεις μεταποίησης πρέπει να κατανέμονται σε μια από τις τρεις κατηγορίες που αντιστοιχούν στο πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του βασικού κανονισμού, οπότε καθεμία από τις κατηγορίες υπάγεται σε διαφορετικό σύστημα

υπολογισμού των ποσοστώσεων μεταποίησης. Τίποτα δεν απαγορεύει την υποδιαίρεση καθεμίας από τις τρεις κατηγορίες, στο πλαίσιο της διαχείρισης του συστήματος αυτού, υπό την προϋπόθεση ότι η ποσότητα αναφοράς και, συνεπώς, η ποσόστωση μεταποίησης που χορηγείται στη συγκεκριμένη επιχείρηση μεταποίησης καθορίζονται κατ' εφαρμογήν του τρόπου υπολογισμού που ορίζεται για την κατηγορία στην οποία υπάγεται η συγκεκριμένη υποκατηγορία. Το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3477/92 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 1992, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος ποσοστώσεων στον τομέα του ακατέργαστου καπνού για τη συγκομιδή των ετών 1993 και 1994, όπως τροποποιήθηκε τελικώς με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1668/93 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 1993, έχει την έννοια ότι οι παραγωγοί υπάγονται σε διαφορετικούς κανόνες υπολογισμού της ποσοστώσεως παραγωγής, ανάλογα με την επιχείρηση μεταποίησης στην οποία παρέδωσαν ακατέργαστο καπνό κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.